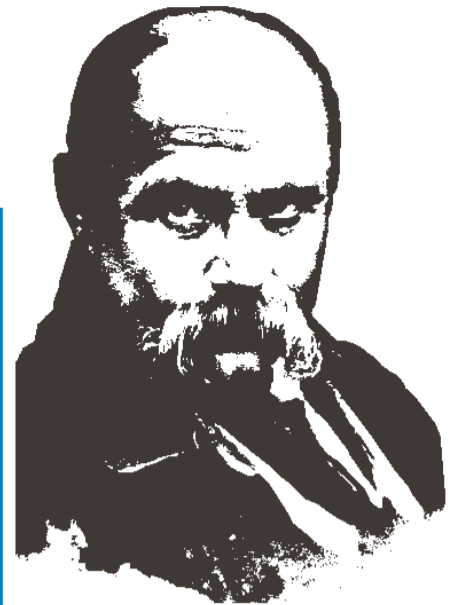

CURIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 239-240 / mai 2013

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

Luptați și veți învinge!

M. Mebrenko

Sunt zile care prin semnificația lor în istoria unui neam capătă valoare simbolică: 9 Mai 1877, ziua proclamării Independenței de stat a României; 9 Mai, ziua capitulării necondiționate a Germaniei naziste; 9 mai, Ziua Europei.

Pentru România, 9 mai 1877 a marcat proclamarea independenței de stat, îndelung râvnite de poporul român, inclusiv de minoritatea ucraineană.

coaliției antihitleriste au înfrânt Germania, obținând marea victorie.

9 Mai ca Zi a Europei a fost aleasă de Consiliul Europei de la Milano, din 1985, apreciindu-se că punctul de pornire al construcției Europei unite a fost declarația prin care, la 9 mai 1950, Robert Schuman, ministrul de externe al Franței, a propus Germaniei, dar și altor state, să pună bazele concrete ale unei federații

ducă la reintegrarea Germaniei Federale în concertul european.

La 18 aprilie 1951, șase țări (Belgia, Franța, Germania, Italia, Luxemburg și Olanda) au semnat Tratatul de la Paris, privind prima dintre comunitățile europene, Comunitatea Economică a Cărbunelui și Oțelului (CECO). Ulterior, în 1957, prin Tratatul de la Roma, a fost înființată Comunitatea Economică Europeană,

9 MAI - O TRIPLĂ SĂRBĂTOARE

Înfăptuirea independenței depindea, însă, pe vremea aceea, atât de folosirea oportunității declanșării războiului ruso-turc, cât și de șansa implicării României ca partener alături de Rusia, în înfrângerea otomanilor. În consecință, a urmat ruperea legăturilor cu Imperiul Otoman (care duraseră de patru secole), alianța militară cu Rusia, moțiunea prin care se lua act de starea de război între România și Turcia, consacrarea independenței țării în Sesiunea Extraordinară a Parlamentului din 9 mai 1877 și anularea tributului către Turcia.

Alianța cu Rusia nu era, însă, scutită de surprize: partea rusă nu se gândea să atribuie armatelor române vreun rol în lupte și îndeplinirea scopului final, așa cum și-l doreau românii. Abia după august 1877, când forțele otomane au oprit ofensiva rusă la Plevna, iar forțele române, prin acte de vitejie, au deblocat situația - ceea ce a deschis calea pentru înaintarea rapidă a armatelor ruse spre Constantinopol, aliatul a dat semne de recunoaștere a contribuției românești pe front. Într-un final, Rusia, ca și alte state, acceptă recunoașterea independenței României, care se înscrie pe calea adoptării modelului occidental de dezvoltare.

Cel de-al doilea 9 Mai constituie data când reprezentanții URSS, Marii Britanii, SUA și Franței semnează, la Berlin, actul de capitulare necondiționată a Germaniei naziste. Așadar, anul acesta, ne despart 68 de ani de la acea zi istorică în care popoarele fostei URSS și ale

europene indispensabile pentru menținerea păcii. Al Doilea Război Mondial a lăsat în urmă o Europă distrusă din punct de vedere material, frământată de puternice crize politice și divizată, prin „cortina de fier”, în două mari blocuri: Est și Vest. Apare, în acest context, un puternic curent spre o politică internațională care să fie capabilă să oprească o a treia conflagrație mondială și să consolideze Europa din punct de vedere economic (în fața SUA și a URSS). Sunt create, așadar, după război o serie de organizații internaționale având caracter politic, militar sau economic. Într-un moment complicat din primăvara anului 1950, și anume începerea războiului rece, lui Robert Schuman, pe atunci ministrul afacerilor externe al Franței, îi este încredințată de către omologii din Marea Britanie și Statele Unite ale Americii o misiune foarte importantă: crearea unui plan care să

nostru de a face ca apartenența la Uniunea să aducă mai multe beneficii pentru România și români.

Al șaptelea an consecutiv România sărbătorește Ziua Europei. Uniunea Europeană, a cărei membră este țara noastră, constituie un cadru favorabil pentru conservarea și dezvoltarea identității naționale, construcția europeană fiind înainte de toate expresia unității în diversitate.

9 Mai este o dată cu triplă semnificație, de aceea statul a făcut tot ce este necesar ca aceasta să fie marcată așa cum se cuvine. În Capitală, cele trei evenimente i-au scos pe bucureșteni din case, căci edilii au pregătit parade militare și demonstrații de luptă, concerte în aer liber, mese gratuite după tradiția ostășească și focuri de artificii la căderea serii.

Ion ROBCIUC

**Domnului Președinte al UUR,
Ștefan Buciuta,
Consiliului UUR**

Domnule Președinte,

Ne adresăm dumneavoastră și, implicit, tuturor membrilor Consiliului, cu solicitarea imperativă de a rezolva problemele grave care au apărut și persistă la filiala Suceava a UUR.

Aceste probleme se datorează în exclusivitate președintelui filialei sucevene, domnului profesor Ioan Bodnar, care, prin acțiunile sale din ultimele 18 luni, a adus grave prejudicii imaginii UUR, ucrainenilor în general, dezorganizând activitatea organizațiilor filialei Suceava.

Domnul Bodnar a încălcat grav prevederile Statutului UUR (art. 8, punctele a, b și d). Acțiunile sale se încadrează în prevederile art. 9, punctele b și c din Statut, care prevăd excluderea din cadrul membrilor UUR.

Pentru rezolvarea situației create și reluarea unei activități normale în cadrul filialei noastre, la cererea majorității membrilor UUR din județul Suceava și ai organizațiilor locale, vă solicităm să puneți în aplicare hotărârile luate și votate la 24 februarie 2013, în cadrul ședinței largite cu membrii Comitetului filialei Suceava, președinții filialelor locale din județ, precum și cu alți membri marcanți ai UUR Suceava, - ședință la care ați fost prezent - hotărâri care prevăd revocarea din funcție a domnului președinte Ioan Bodnar și organizarea de alegeri în toa-

te organizațiile locale, precum și organizarea Conferinței Județene pentru alegerea unui nou Comitet de Conducere și a noului președinte al filialei Suceava a UUR.

Reamintim faptele săvârșite de domnul Bodnar: încălcarea Statutului UUR; prejudicii aduse imaginii ucrainenilor din județul Suceava; utilizarea în mod discreționar a bunurilor mobile ale UUR (autoturismul filialei) fără o justificare adecvată; încălcarea deontologiei profesionale, prin solicitarea semnăturilor membrilor Comitetului filialei Suceava în scopul convocării unei ședințe, semnături folosite ulterior drept o susținere din partea acestor persoane a unei contestații aduse de domnul Bodnar Comisiei de etică și litigii a UUR.

Vă comunicăm, prin urmare, că începând de astăzi, 20 mai 2013, nu mai recunoaștem calitatea de președinte al UUR - filiala Suceava a domnului profesor Ioan Bodnar și vom conlucra cu Consiliul (Rada) și cu președintele UUR, Ștefan Buciuta, pentru a asigura desfășurarea cât mai rapidă a alegerilor.

Semnează: Mihoc Lucia, Zaharie Maria, Mazureac Alina, Chideșciuc Ioan, Nicolaișen Nicolae, Crășmar Carmen, Grigoriuc Lăcrămioara, Cureliuc Nicolae, Martiniuc Ionuț, Maleș Traian, Gheorghii Mihai, Ceța Gheorghe, Sauciuc Ilie, Pușcă Ilaria, Pascariu Vasile, Mititel Elena, Procopeț Mircea, Radu I. Nicolaișen, Dumencu Vasile, Aflorei Viorica, Boiciuc Lazăr Nadia.

Consulatul General al Ucrainei la Suceava

**Președintelui Uniunii Ucrainenilor din România
Ștefan Buciuta**

Stimate Domnule Ștefan Buciuta,

În numele colectivului Consulatului General al Ucrainei la Suceava și al meu personal, vă rog să primiți cele mai sincere felicitări cu prilejul luminății Sărbători a Învierii.

Fie ca Paștele creștin să vă aducă bună dispoziție, sentimentul de înălțare spirituală și încredere în viitorul fericit al tuturor ucrainenilor din România.

În această zi luminată, vă dorim Dvs. și familiei Dvs. sănătate deplină, fericire și bunăstare.

Hristos a înviat!

*Cu profundă stimă,
Vasyl BOIECIKO,
consul general*

**Domnului Ștefan Buciuta,
președintele UUR**

Învieria Domnului reprezintă un moment de reînnoire, de trezire a speranței și de triumf al luminii care ne cuprinde ființa și se alătură pașilor noștri. Este, totodată, un mesaj spiritual al reconcilierii și un simbol al păcii eterne.

Împreună vom lua lumină din lumină, temei al speranțelor de mai bine, ce întărește credința în mântuire și în sentimentul curat al umanității.

Fie ca Domnul să vă binecuvânteze cu harul și pacea sa pentru a petrece Sfintele Sărbători Pascale cu credință și alături de familie și cei dragi.

Hristos a înviat!

*Anton ROHIAN,
prefectul județului Maramureș*

Noi colaborări la orizont...

În ziua de 3 aprilie 2013, în sala „Eminescu“ a hotelului „Traian“ din Iași a avut loc un seminar organizat în cadrul proiectului „Crearea unui climat investițional favorabil în regiunile de frontieră din Ucraina și România“, cu tema „Dezvoltarea antreprenoriatului în domeniul turismului transfrontalier“, organizat sub egida Agenției pentru Dezvoltare Regională Odesa, Ucraina și a Consiliului Județean Iași, care a avut ca obiectiv crearea unui sistem eficient de interacțiune între autoritățile regionale și locale, întreprinderi, organizații regionale, fonduri de investiții, organizații nonguvernamentale cu scopul de a promova investițiile în economie, în zona de frontieră. Din partea filialei Iași a UUR, la acest simpozion au fost invitați și au participat dnii Victor Hrihorciuc și Daniel Serdenciuc.

În cadrul programului, a fost prezentat cadrul de reglementare a serviciilor turistice în România și Ucraina, s-a făcut o analiză a mediului de afaceri în domeniul turismului din România și Ucraina, bunele practici în organizarea serviciilor de turism și oportunitatea unor produse turistice transfrontaliere în zona de graniță dintre cele două țări.

Participanții la simpozion au evidențiat o insuficientă bază de documentare reciprocă în ce privește produsele turistice, oferite de Ucraina și România, axându-se pe județele limitrofe frontierei de stat.

În acest sens, participanții la simpozion au solicitat să fie sprijiniți, pe de o parte, în ce pri-

vește realizarea unui schimb reciproc de informații cu privire la activitățile ce se vor organiza în domeniul cultural-educational, sportiv și nu numai, în România și, respectiv, în Ucraina, în județele limitrofe frontierei (simpozioane, festivaluri, târguri, tradiții și obiceiuri, sărbători tradiționale etc.), la care, pe bază de reciprocitate, ar putea fi invitate grupuri, formații, meșteri populari din localitățile unde se păstrează aceste obiceiuri și tradiții.

În altă ordine de idei, participanții au solicitat, dacă este posibil, ca filiala Iași să se implice în găsirea de parteneri din Ucraina cu care s-ar putea colabora și angaja proiecte cu finanțare europeană nerambursabilă începând cu sesiunea următoare de proiecte, propunere acceptată de noi în baza unor protocoale de parteneriat ce se vor încheia ulterior.

S-a mai ridicat problema barierelor lingvistice între partenerii români și ucrainenii, problemă care, după părerea noastră, poate fi depășită printr-o mai bună informare și colaborare între părțile interesate, în sensul găsirii și asigurării traducerii documentelor și a negocierilor prin persoane vorbitoare de limbă ucraineană și rusă din cadrul filialei noastre.

Prin departamentul de specialitate din cadrul Consiliului Județean Iași se vor face demersurile necesare pentru materializarea celor discutate în cadrul simpozionului.

*Victor HRIHORCIUC,
președintele filialei Iași a UUR*

CURIERUL UCRAINEAN

**Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737**

**E-mail:
curierul.ucrainean@gmail.com**

**Redactor-șef:
Ion Robciuc**

**Redactori:
Ștefan Buciuta
Kolea Kureliuk**

**Tehnoredactare:
Ștefania Ganciu**

**Tiparul executat la
Tipografia**

„S.C. SMART ORGANIZATION SRL“

Expoziția de icoane-goblen „Bucuria Învierii Domnului”

La Galeria „Bucovina” din incinta Palatului Administrativ Suceava a avut loc vernisajul expoziției de icoane-goblen cu genericul „Bucuria Învierii Domnului”, realizată de Nadia Boieciko, soția Excelenței Sale consulul general al Ucrainei la Suceava, Vasyl Boieciko.

Icoane-goblen în care „se întrupează gândul, credința și dragostea dnei Nadia Boieciko”

Expoziția, organizată de Instituția Prefectului Suceava, Consulatul General al Ucrainei la Suceava și Consiliul Județean (CJ) Suceava, etalează un număr de 20 de icoane, executate cu fire policrome de mătase, în tehnica punctului-cruciuță, și este dedicată - în preajma Sărbătorilor Pascale - împlinirii a 1025 de ani de la creștinarea Rusiei Kievene, eveniment care a avut loc în anul 988, când cneazul Volodymyr a adoptat creștinismul ca religie oficială de stat în teritoriile pe care astăzi se află Ucraina, Rusia și Belarus.

Vernisajul, la care au participat reprezentanți ai instituțiilor publice sucevene, ai Consulatului General al Ucrainei la Suceava și ai Uniunii Ucrainenilor din România (UUR) - filiala Suceava, precum și mulți prieteni ai familiei Boieciko, a constituit, așa cum a spus prefectul Florin Sinescu, „un moment important în preajma celei mai mari sărbători creștine”.

Remarcând lucrările deosebite, care presupun „mult lucru și multă răbdare”, Florin Sinescu a subliniat faptul că în aceste icoane „se întrupează gândul, credința și dragostea dnei Nadia Boieciko”.

„Tot ceea ce a reușit ea să facă este în ajutorul familiei”

Avându-l ca prezentator pe prof. Ioan Bodnar, președintele UUR - filiala Suceava, evenimentul a fost salutat de vicepreședinții CJ Suceava, Alexandru Rădulescu și Ilie Niță, de prorectorul Universității „Ștefan cel Mare”, prof. univ. dr. Ștefan Purici, de prof. Lucia Mihoc, președinta femeilor ucrainene, de preoții Nicolae Nicolașen, Mihai Maghiar, Mihai Cobziuc și de artistul plastic Mihai Pînzaru PIM.

Excelența Sa consulul general al Ucrainei la Suceava, Vasyl Boieciko, care a mărturisit că este mândru de soția sa, a subliniat faptul că „tot ceea ce a reușit ea să facă este

în ajutorul familiei” și se înscrie ca „un bun exemplu în colaborarea și prietenia ucraineano-română”.

„O jertfă minunată”, lucrări ale căror „rânduiele ale facerii implică mult post și rugăciune”

Nadia Boieciko, care a declarat că a început să lucreze goblenuri din anul 2003, „la început mai mici, apoi, cu ajutorul Maicii Domnului, lucrări de dimensiuni mai mari”, a

colaișen, lucrări, cum a spus părințele Maghiar, ale căror „rânduiele ale facerii implică mult post și rugăciune”, o adevărată „pictură cu lumina zilei”, așa cum a spus artistul plastic Mihai Pînzaru PIM.

Demonstrație de lucru în fața publicului

Nadia Boieciko a dorit apoi să facă o demonstrație de lucru în fața publicului și s-a așezat să coasă cântând o piesă religioasă. Fiind și Ziua Pământului, ea a recitat o poezie dedicată Mamei Pământ.

Alături de ea a venit folclorista și meșterul popular Felicia Oblezniuc, din Moldovița, care a sosit încălțată cu opinci de la Ciumârna și și-a prezentat costumul popular, interpretând câteva cântece religioase, între care un cântec închinat Maicii Domnului. Alături de Nadia Boieciko a venit

subliniat că modelele au fost preluate de pe site-uri specializate, designerul său preferat fiind bulgăroaica Stoianka Ivanova. Realizate cu fire de mătase în cca 50 de nuanțe cromatice, icoanele-goblen reproduc o serie de picturi celebre semnate de Rafael sau de Boticelli.

„O jertfă minunată”, așa cum a remarcat preotul greco-catolic Ni-

la final și pr. Mihai Cobziuc, care a citit o rugăciune în limba ucraineană (Rugăciunea Împăratei Ceres) și a cântat un imn creștin. Totul s-a încheiat cu oferirea unor buchete de flori Nadiei Boieciko, care, emoționată, le-a mulțumit tuturor participanților la vernisaj.

Tiberiu COSOVAN

Doamna Daniela la aniversare

Așa o știu copiii, așa o știu părinții, așa o știu oamenii din sat. Este doamna Daniela de la grădiniță. E tânără, ambițioasă, foarte talentată, iar de curând și-a sărbătorit ziua de naștere. La 13 martie 2013, a împlinit 36 de ani. Este educatoare titulară la Grădinița cu program normal din Negostina, județul Suceava. Are o vechime în învățământ de 12 ani din care 10 ani am fost și eu colegă cu ea. În primul rând, mi-a fost elevă la grădiniță, iar apoi am devenit colege și foarte bune prietene.

Daniela, așa cum îmi place mie să îi spun, este absolventă a Liceului Pedagogic din Suceava și a Facultății de Limbi Străine (ucraineană, rusă) din cadrul Universității București.

Ce poate fi mai minunat decât să crești, să educi și să iubești copiii?

Am fost invitată să vizitez vechiul meu loc de muncă și am rămas plăcut impresionată de ceea ce am văzut și am găsit. Am numai cuvinte de apreciere deosebită la adresa celor două doamne educatoare. La Grădinița din Negostina funcționează două grupe. La cea mijlocie, este educatoare anul acesta doamna Ramona Fraseniuc, absolventă a Liceului Pedagogic din Cernăuți, tot tânără ca și colega ei, iar la grupa mare este doamna Daniela Paslea, despre care scriu. Sălile de grupă sunt frumos amenajate, se găsesc multe lucrări de-ale copiilor, unde este reflectată munca educatoarelor, aranjate în portofolii, cât și unele mici expoziții cu diverse materiale. Am văzut multe planșe, ilustrații cu imagini din basme, povești și din mediul înconjurător. Există și un calculator cu internet unde copiii au

posibilitatea să-și îmbogățească cunoștințele după tehnică modernă.

Daniela este localnică, o bună ucraineană care a îmbrățișat meseria de profesor de limba

ucraineană, dar n-a renunțat la postul de educatoare. Atât de mult îi place să se joace cu copiii, încât de multe ori se transformă în copil în timpul desfășurării activităților. Este foarte pricepută și devotată meseriei. Are mâini de aur, orice lucrare care iese din mâinile ei este o bijuterie. La grădiniță, se fac multe lucrări practice: decupaje, lipituri, îndoitori etc. din diferite materiale reciclabile, iar Daniela este un as în această artă. Toate lucrările model, cât și cele ale copiilor sunt păstrate în cea mai mare ordine de aceea sunt și

foarte apreciate. Daniela mai are și alte calități și talente și anume este o foarte bună cântăreață vocală și instrumentală, cântă la mandolină. A participat cu copiii la diferite concursuri preșcolare: „Voinicelul”, „Ce pot face două mâini dibace”, unde a obținut multe premii I și II.

Metodele și procedeele folosite la activități de Daniela sunt foarte bine selectate ca să fie cât mai pe înțelesul copiilor. După cum se cunoaște, în satul Negostina predomină populația ucraineană în proporție de 80%, iar copiii vin de acasă cu limba lor maternă. În zilele noastre se vorbește și românește acasă și Daniela desfășoară activitățile în limba română, iar unde trebuie, explică și în limba ucraineană. Nu ocolește nici tradițiile și obiceiurile locale ale ucrainenilor. Am ascultat câteva cântece și poezii în limba ucraineană interpretate de copii: „Buv sobi juravel”, „Sydyt vedmid pid prypycikom”, „Mama”, „Kotyk Murcik” etc.

Deci, copiii din Negostina asimilează încă de mici două limbi: româna și ucraineana - limba lor maternă, de aceea, obțin rezultate dintre cele mai bune la școală și la diferite concursuri școlare când devin mari.

Daniela este căsătorită, are și o fetiță de 6 ani, pe care o ia de mână și pornesc zilnic la Grădiniță. Acum se pregătește pentru susținerea gradului didactic I.

Îi doresc multă sănătate, bucurii, realizări frumoase pe toate planurile și un „La mulți ani!” din toată inima mea mare. Cu multă dragoste pentru toți copiii mei pe care i-am crescut și i-am educat. Imaginile cu Daniela în mijlocul copiilor pe care îi educă vorbesc de la sine.

Felicia GRIGORAȘ

Festivalul ouălor încondeiate la Paltinu

În data de 20 aprilie 2013, la Paltinu, județul Suceava, a avut loc Festivalul ouălor încondeiate, la care au participat copiii din localitățile ucrainene din județul Suceava.

La manifestare au fost prezenți consulul general al Ucrainei la Suceava, dl Vasyl Boiečko împreună cu doamna Nadia Boiečko, primvicepreședintele UUR, dl Miroslav Petrețchi, prim-vicepreședintele UUR dl Ioan Bodnar, secretarul general al UUR, dna Liuba Horvat, președinta Organizației de femei a UUR și primvicepreședintele filialei Suceava a UUR, dna Lucia Mihoc, consilierul economic al UUR, dl Nicolae Miroslav Petrețchi, reprezentanți ai administrației publice locale, invitați din Ucraina. Totodată, au fost prezenți și membrii comitetului Organizației de femei a UUR.

Oaspeții mai sus amintiți, întâmpinați de președintele organizației locale Paltinu a UUR, domnul Sauciuc Ilie, au vizitat sediul organizației locale Paltinu a UUR, precum și Muzeul din Paltinu.

Încondeierea ouălor de Paști, ce a luat naștere odată cu apariția creștinismului, a devenit o tradiție la ucraineni.

Ouăle încondeiate simbolizează sosirea primăverii și renașterea naturii. În tradiția populară, ouăle de Paști sunt considerate un simbol al regenerării și al purificării, ce protejează animalele din gospodărie.

La început, încondeierea ouălor, era practică exclusiv de femei, cu o săp-tămână înainte de Paști, de obicei în „Joia Verde” și „Vinerea Seacă” în credința că acestea nu se strică. Motivele ornamentației ouălor încondeiate se diferențiază în funcție de localitate.

În prezent, sunt folosite mai multe culori la încondeierea ouălor, fiecare dintre ele având un anume simbol cum ar fi: albul este simbolul pu-

rității, roșul semnifică viața (culoarea sângelui), albastrul este culoarea cerului și a apei, iar negrul reprezintă fertilitatea, galbenul reprezintă soarele și aurul, iar liniile pictate pe ouă simbolizează eternitatea.

Ouăle, în trecut, se vopseau cu culori vegetale, însă astăzi se utilizează mai des cele sintetice, chimice. Culorile vegetale sunt preparate după rețete străvechi, care au la bază o mare varietate de procedee și tehnici: culoarea roșie se obține din coajă de măr dulce, frunze și flori de măr dulce, flori de sovarf, coajă de măceș etc., albastrul se obține din flori de violele, galbenul se obține din coji de ceapă, coajă de lemn pădureț, coajă de lemnul câinelui, verdele poate

bine stabilit, și anume: se spală cu grijă coaja oului și se șterge cu oțet (degresarea fiind necesară pentru prinderea uniformă a vopselei); se fierb la foc domol așezate culcat în apa vasului și apoi se introduc în baia de vopsea.

Cele mai frumoase ouă de Paști sunt ouăle „închistrite”, numite impropriu ouă încondeiate. Tehnica uzitată este aceea a păstrării culorii de fond și constă în trasarea pe ou a unor desene cu ajutorul cerii de albine topite, și scufundarea succesivă în băi de culoare (galbenă, roșie și neagră).

Unealta folosită se numește chișița și este un bețișor de lemn ce are fixată la unul din capete o pâlnie minusculă confecționată din alamă, prin care este petrecut un fir de păr de porc. La sfârșit, după scriere și vopsire, oul se încălzește puțin și, cu ajutorul unei cârpe, de asemenea ușor încălzite, se îndepărtează straturile de ceară, punându-se în evidență desenul.

Dacă dorim ca oul să fie multicolor atunci se cufundă succesiv în culori din ce în ce mai închise, după ce s-au scris motivele cu ceară, tot succesiv. În final, oul se unge cu ulei sau grăsime pentru a-i da strălucire.

Un lucru este cert, micii meșteri au foarte mult talent, care este transmis din generație în generație și care, dacă ne luăm după operele micuților, va dăinuși multe veacuri de acum înainte.

Meșteșugarii suceveni au dăruit tuturor oaspeților prezenți la acest festival câte un coșuleț cu ouă încondeiate, pentru ca aceștia să întâmpine Sărbătorile Pascale așa cum prevede tradiția străveche.

Nicolae Miroslav PETREȚCHI,
consilier economic UUR

fi obținut din frunze de nuc, floarea-soarelui, negrul se obține din coaja verde a nucilor etc.

De la micii meșteșugari, îmbrăcați în straie populare specifice zonei, înarmați cu voință, răbdare și îndemânare, am aflat câteva secrete ale încondeierii ouălor.

Tehnica încondeierii urmează un scenariu

O vorbă din bătrâni spune că un om în decursul vieții sale e dator să crească un copil, să sape o fântână, să sădească un pom. Apa din fântâni este necesară ca aerul, căldura, hrana pentru existența vieții pe pământ. În trecut s-au construit foarte multe fântâni. Ele au fost plasate, de obicei, la drum. Asta pentru ca orice drumet obosit să-și poată potoli setea. Fântâna cu cumpănă și cu ciutură constituie un adevărat simbol al gospodăriei țărănești. La Târgul Internațional de Produse Ecologice „Biofach” din Nürnberg, Germania, care a avut loc în februarie a.c. standul României s-a prezentat cu un element arhitectural care imită fântâna cu ciutură. În Brodina au fost foarte multe fântâni, dar prin modernizarea și lărgirea drumurilor au fost astupate. Numai în centrul comunei au dispărut 7 fântâni. Ultima desființată a fost fântâna din fața noii Primării, pe locul ei este o țâșnitoare cu robinet care funcționează cu hidrofor când este curent electric. Când curentul electric este întrerupt, cu greu poți găsi o sursă de apă pentru strictul necesar în gospodărie. Cu mare atenție și emoție am urmărit lucrările la noua Primărie și când fântâna a fost închisă, m-a apucat o mare durere sufletească. Fântâna îmi amintește de anii copilăriei, când

Fântâna în peisajul satului românesc

duceam apă trudită de ogorului din fântânița săpată de tatăl meu în țarină la locul numit „Vilchy”. De câte ori trec prin satul meu drag îmi apare în memorie fântânița cu apa limpede precum cristalul.

Adolescentă fiind, lângă fântâna casei mele din Dărmănești, am fost cerută în căsătorie. Dar cel mai mult mă doare sufletul că în caz de incendiu, ești lipsit de apă. În gospodăria mea este fântână săpată și zidită, iar apa este adusă în casă cu ajutorul hidroforului. Dar odată ce fântâna de peste drum a dispărut, vom construi și partea ei de sus ca să putem scoate apă și manual. La fosta gară este o fântână, dar e în paragină ca aproape toate fântânile pe unde nu mai circulă trenul.

Dacă unele fântâni din comună au dispărut, iar altele sunt în paragină, vă scriu despre o fântână aflată în mijlocul pădurii la locul

numit Ascunsul. Aici este o fântână renovată, îngrijită și asta datorită pădurarului Juravle Constantin, zis Saudet. Din această fântână iau apă foarte mulți oameni spre a o folosi ca medicament. Se zice că

ea dizolvă pietrele la rinichi, la ficat. Calitățile curative ale apei au fost descoperite de doi biologi care și-au petrecut concediul la cantonul silvic din pădure. Ei au observat că pe vasul în care fierbe ceaiul nu se depune calcar, iar la analiza apei s-au descoperit într-adevăr calități miraculoase. Mă gândesc că, în loc de parcuri,

terenuri sportive în pantă în sate fără copii, din fonduri europene s-ar putea amenaja Ascunsul în așa fel, ca și oamenii în vârstă să poată ajunge până la acest miracol. S-ar putea, prin conducte, aduce apa la drum, precum este adusă în stațiuni de renume din țară, de unde

poate lua apă curativă orice trecător. Spre sfârșitul anului 2012 au început și în comuna Brodina lucrările de introducere a apei curente și a canalizării. Proiectul prevede alimentarea cu apă numai a locuințelor situate pe o singură parte a drumului, iar locuitorii din partea opusă urmează să străpungă drumul pe sub banda de asfalt pentru a se racorda la rețea și aceasta pe cheltuială proprie. E demn de menționat faptul că majoritatea locuitorilor se aprovizionează cu ajutorul hidrofoarelor, iar unii mai inventivi și-au introdus apă în gospodărie prin cădere captând debitul unor izvoare în bazine din beton, iar de acolo prin conducte care se întind adesea pe distanțe de sute de metri până la locuință, având și o presiune constantă nemaiuând în calcul economia considerabilă la consumul de curent electric. Cu toate acestea este imperios necesar ca să existe și fântâni publice care să fie la dispoziție pentru orice eventualitate și pentru oricine.

Artemizia GHEORGHI

UN SAT MIC UNDE SE PETREC FAPTE MARI

Deși calendaristic sosise demult primăvara, iarna încerca cu furie să mai arunce peste Bucovina câteva cojoace zdrențuroase din câte i-au mai rămas, intimidându-l pe orice călător care cuteza a se porni la drum pe o asemenea vreme.

Și cu toate că vremea era potrivnică, iar afară ninge de rupea, astupând băltoacele proaspete apărute după ploaia de peste noapte, de nu știai pe unde să mai calci ca să nu ți se ude încălțăminte, am pornit-o la drum spre necunoscut. „Fie ce-o fi!“, mi-am zis. „Trebuie să ajung și acolo, că n-am fost niciodată.“

De dimineață, am plecat la drum spre Rădăuți cu un microbuz, și de-acolo mai departe cu o mașină de ocazie.

Șoferul cu o fizionomie veselă și senină, contrar vremii de-afară, m-a lăsat la răscruce de drumuri, de unde începe satul ucrainean Negostina, convingându-mă că nu este departe. Iar dacă vreau să dublez suma de plată, mă poate duce la destinație, însă mai întâi trebuie să-și verse călătorii la Siret.

I-am mulțumit pentru amabilitate, spunându-i că vreau să văd tot satul ca să-l cunosc.

Apoi am luat-o pe jos, prin zăpada umedă și grea ce se așternea cu generozitate.

Satul părea pustiu. Nici o urmă de om nu se arăta de nicăieri, deși trecuse de nouă. Chiar și câinii erau somnoroși și pe o asemenea vreme au uitat să mai latre.

Aș fi vrut să comunic cu cineva sau să întreb dacă nu m-am rătăcit, dar nu era nimeni. O clipă am regretat că nu am acceptat propunerea șoferului și am ales provocarea de a mă aventura de una singură, pe o asemenea vreme într-un sat străin și necunoscut. Însă după scurt timp, mi-au atras atenția curțile bine gospodărite și casele frumoase, majoritatea noi și goale care spuneau totul în tăcere...

Verdele crud de pe fațadele caselor și de pe gardurile vechi, culoarea specifică a ucrainenilor din Bucovina, încerca să țină în veșnicie primăvara în curtea lor, indiferent de anotimp, sugerând călătorului că aici domnește optimismul și speranța în mai bine.

Însoțită de verdele primăverii veșnice, ce se îmbina armonios cu ghirlandele zăpezii de pe acoperișurile caselor ce semănau a ghiocci, am ajuns la destinație. O clădire veche de culoarea spicului, de care s-a atașat una nouă, unde, ca și peste tot, mustește înțelepciunea.

La poartă, m-a întâmpinat un localnic care se lupta cu zăpada nepofită, încercând cumva să alunge iarna, ce s-a abătut din drum și s-a întors, pe când la intrare niște copilași blonzi, în părul cărora s-a încurcat soarele, își așteptau oaspeții cu flori, urându-le: „Bun venit!“ În ciuda faptului că afară mai stăpânea iarna, în școală era primăvară. Albul imaculat al pereților ce sugerau simplitatea, inocența și puritatea celor ce dominau încăperea, a împrumutat ceva de la zăpada de afară și a răsădit flori pe fundalul roz al anotimpului dorit. Iar acum, și-au deschis petalele înflorind pe planșele și panourile dascălilor, precum și pe desenele și posterele elevilor care și-

au adus bucuria vieții în școală și în clasa lor.

Aici am întâlnit copii de acum și de altădată, adică foști elevi și dascăli care au ajuns oameni de seamă, dar care și-au înfipt puternic rădăcinile, chiar dacă unii dintre ei au zburat departe. Ei se întorc des, căci pragul părintesc și satul îi cheamă mereu în ospetie, până și cu numele său de Negostina, adică „На гостини!“

Pe domniile lor Ivan Chideșciuc, Eusebiu Fraseniu, Convalia Hrehorciuc, personalități de seamă ale etniei ucrainene din Bucovina și fii ai acestui sat, nu i-am cunoscut niciodată, deși ne-am întâlnit des, în scris și prin scris, grație presei ucrainene din România (UUR). Acum, însă s-a ivit prilejul să ne și cunoaștem personal, să ne bucurăm și să ne împărtășim câteva impresii plăcute.

Conversația purtată în limba maternă cu doamna directoare Diana Fraseniu și cu preotul paroh Ivan Petrașuc m-a impresionat profund, datorită faptului că acești oameni comunică în limba ucraineană literară, cursiv și elevat, ceea ce nu prea des se întâlnește în acest ținut. Acest fapt trebuie menționat și luat în seamă, ca un exemplu pozitiv și hotărâtor pentru toate comunitățile din Bucovina și nu numai, cu scopul de a revigora și a renaște limba noastră maternă pe care strămoșii noștri au păstrat-o cu sfințenie până acum, sute de ani.

Doamna directoare a studiat limba ucraineană la Universitatea „Ștefan cel Mare“ din Suceava și continuă să o păstreze, pe cât posibil, și în școala pe care o conduce, așa încât toți elevii să o poată însuși.

Domnul părinte Petrașuc a studiat cuvântul sfânt la prestigioasa Academie din Kiev, Ucraina și s-a întors în satul său unde acum este preot și profesor de religie în această școală, implicându-se direct, alături de colegii săi în bunul mers al activității didactice, spirituale și culturale, pentru păstrarea limbii materne în școală și în comunitate.

Dar să revin la subiect și la lecția demonstrativă la limba și literatura română în cadrul Cercului Pedagogic, un schimb de experiență și de bune practici, cum se mai numește în limbajul de specialitate.

Un grup de copii, din clasa a V-a, împreună cu profesoara lor, doamna Alina Cozariuc, om al

locului, au scos în evidență prin metodele clasice și moderne caracteristicile legendei și trăsăturile morale ale personajelor cu care au intrat în rol, odată cu originea locurilor pe care le denu-meu. Aceste tinere vlăstare, din Negostina, le-au studiat și ne-au prezentat și nouă, oaspeților, demonstrând că stăpânesc foarte bine limba română ca și limba lor maternă pe care o vorbesc acasă.

Prin cunoștințele lor pe care le posedă, prin grai, prin desene și postere, elevii ne-au dovedit că-și cunosc bine legenda locului în care trăiesc și, odată cu trecerea timpului, își vor crea și ei propriile lor legende.

Toți cei prezenți au rămas plăcut impresionați de profesionalismul cadrului didactic, de atmosfera din clasă și din școală și, nu în ultimul rând, de surpriza pe care ne-a pregătit-o ansamblul folcloric ucrainean „Негостинка“, cunoscut nu numai în zonă, dar și în spațiul național și internațional (Ucraina), grație coregrafului lor care a investit mult suflet și efort în acești copii frumoși și talentați. Păcat că nu i-am reținut numele.

De asemenea, la această întrunire s-au făcut și câteva prezentări de carte. Domnul Eusebie Fraseniu, autorul traducerii din limba ucraineană în limba română a scrierilor lui Hryhori Skorovoda „Livada cânturilor divine“, a reușit să familiarizeze publicul și cititorul român cu primele scrieri din literatura ucraineană. Felicitări și mult succes pentru alte traduceri!

Domnul Ivan Chideșciuc a prezentat o lucrare de-a lui Ion Țicalo, alt cercetător ucrainean, care a abordat activitatea cultural-literară a lui Mihai Eminescu, marele poet național.

Felicitări întregului corp profesoral, felicitări elevilor, părinților și reprezentanților întregii

comunități care, prin tot ce fac aici, la Negostina, încearcă cu mândrie și demnitate să conserve limba maternă, folclorul local, portul, obiceiurile, tradițiile strămoșești, rugăciunea neamului și, nu în ultimul rând, identitatea.

Negostina este doar un sat mic din nordul țării, cu școală și biserică, unde se petrec fapte mărețe și unde lumea de când îi lume în acest loc vorbește ucraineste, se roagă, cântă și dansează, făcând cinste țării în care trăiește și neamului său. Iar școala este locul unde copiii cresc frumos, își cultivă inteligența și se formează ca oameni „ca să culeagă mai târziu roadele din copacul vieții și să creeze noi legende“ cum s-a exprimat în discursul său domnul Ivan Chideșciuc, fiu al satului, fost elev și profesor al acestei școli.

prof. Anna T. RUȘTI

Săptămâna „Să știi mai multe, să fii mai bun!” sau „din Voluntari (România), până la Cernăuți (Ucraina) via Măriței“

O astfel de acțiune a inițiat și organizat Școala Gimnazială nr. 2 din Voluntari, județul Ilfov în perioada 1-5 aprilie 2013, în parteneriat cu școala Gimnazială Măriței, județul Suceava.

Proiectul educativ a purtat denumirea „În țara Moldovei... cu dor, pe urmele Gloriei. Dialog cu conștiința și vechimea acestei țări, cu peisajele și oamenii ei“.

Echipa proiectului: director - prof. Ioana Preda, consilier educativ - prof. Mariana Ioniță și Daniela Mărăcine, precum și diriginții: prof. Ana Maria Dragomir, Elena Nichituș, Eugenia Candea, Crina Manea, Paul Stănescu, Mirela Teaguș, Constantin Dinu, Rodica Iordache, Dana Tarmigan, Cecilia Petre, Alexandru Cote, Cosma Iordache, Angelica Stănilă, Liliana Carcote.

Era nevoie, bineînțeles, și de colaboratori: Gimnaziul nr. 6 din Cernăuți (Ucraina), Casa Memorială „Aron Pumnul“ (Cernăuți, Ucraina), Universitatea din Cernăuți, Muzeul Vrancei (Focșani), Casa Memorială „George Bacovia“ (Bacău), Centrala Hidroelectrică Bi-

caz-Stejarul, Casa Memorială „Ciprian Porumbescu“ (Suceava), Muzeul Satului Bucovinean (Suceava), Muzeul Memorial „George Enescu“ (Dorohoi), mănăstirile din Bucovina, Muzeul Unirii (Iași), Administrația Rezervației de zimbri Bogdan Vodă.

Parteneri în acest vast proiect sunt: Primăria orașului Voluntari, Comitetul de părinți, Party Media Voluntari, Casa de Cultură a orașului Voluntari, Direcția de educație cultural-sportivă și îngrijiri comunitare Voluntari, Societatea de transport Voluntari.

Rolul Școlii Gimnaziale din Măriței, județul Suceava a fost acela ca, prin profesorii Petru Ilincăi - coordonator de proiect, Vasile Chidoveț, Lucian Dimitriu și Vasile Perpeliuc - director coordonator, să faciliteze comunicarea cu partenerii din Ucraina și să ofere elevilor și cadrelor didactice participante informații privind locurile și obiectivele vizitate.

Au participat 40 de elevi din clasele V-VIII și cadre didactice de la Școala Gimnazială nr. 2 din Voluntari, județul Ilfov.

Se înțelege că s-ar fi putut scrie despre fiecare vizită pagini întregi. Elevii au fost foarte impresionați de locurile vizitate, de oamenii întâlniți. Și-au îmbogățit cunoștințele, au cunoscut locuri cu încărcătură istorică, unde au avut loc confruntări militare de apărare a pământului românesc și a credinței străbune. Au recunoscut farmecul și noblețea de simțire specifice creației folclorice în operele scriitorilor, compozitorilor și artiștilor plastici moldoveni.

Din lipsă de pașapoarte nu toți

elevii au putut ajunge și la Cernăuți, punctul terminus al periplului lor turistic.

Iată ce obiective culturale au vizitat la Cernăuți: Casa lui Aron Pumnul, National-Hauptschule, Ober-Gymnasium, Universitatea, statuia lui Mihai Eminescu, placa memorială a lui Alexandru cel Bun, Centrul Cultural Român.

Poate că la anul și alți elevi și profesorii lor minunați, susținuți de partenerii sufletești, vor veni la Cernăuți.

Kolea KURELIUK

Drama de la Cernobâl în fotografii expuse la Muzeul Țăranului Român

La Sala „Acvariu“ a Muzeului Țăranului Român din Capitală, în după-amiaza zilei de 29 aprilie a.c., a fost vernisată o expoziție inedită de fotografii, având ca generic: „Cultura populară a pământului rănit“, referindu-se la pământul care a avut de suferit în urma catastrofei nucleare de la Cernobâl.

La șase ani după accidentul nuclear de la Centrala Atomoelectrică de la Cernobâl, petrecută la 26 aprilie 1986, un grup de oameni de știință de la Institutul de Etnografie din cadrul Academiei Naționale de Științe din orașul Lviv a avut inițiativa de a efectua un studiu de cercetare etnografică complexă pe teritoriile afectate. În anul 1994, oameni de știință și muzeografi au început să studieze sistematic diverse sectoare ale culturii materiale și spirituale în raioanele care au avut de suferit. Participanții la expediții au identificat zeci de mii de artefacte etnografice, istorice sau de artă, relevante pentru viața și tradițiile locuitorilor din regiunea Kiev (raioanele Cernobâl, Ivankivsk, Polissea) și regiunea Jytomyr (raioanele Ovrutk, Malynsk, Narodytk) de la sfârșitul secolului al XIX-lea și până în momentul catastrofei nucleare.

Fotografiile din această expoziție au fost realizate în perioada 1994 - 1999 și reflectă diverse aspecte ale vieții tradiționale, ale activității culturale și gospodărești a locuitorilor din raioanele nord-estice ale Polissei Centrale care au cunoscut efectele distrugătoare ale accidentului nuclear.

Dintre cele 42 de fotografii prezentate la expoziție, unele dintre ele mărturisesc urmele fatale ale celui mai grav accident din istoria energiei nucleare: sate distruse și înmormântate, fântâni „moarte“, ferestre „orbe“ ale caselor părăsite, locuințe jefuite și cuptoare rămase de la casele arse deasupra cărora se înalță, fantomatic, sarcofagul celui de-al IV-lea reactor al Centralei Atomoelectrice.

Participanților la expediție le-a fost sortit să scoată la suprafață din cenușa radioactivă a Cernobâlului un crâmpci din creațiile inestimabile ale spiritului uman, pentru a le putea păstra și transmite generațiilor viitoare.

Vernisajul expoziției a fost deschis de domnul director general al muzeului, Virgil Nițulescu, care a subliniat importanța prezentării acestor fotografii, efectuate de colegi - muzeografi și oa-

meni de știință - de la Muzeul de Etnografie Ivivean acum, în perioada în care se comemorează 27 de ani de la accidentul nuclear din Cernobâl, cel care a adus atât de multe victime (doar în Ucraina se consideră că 2,3 milioane de oameni au avut de suferit de pe urma acestuia), inclusiv României aflate în vecinătatea Ucrainei. Domnul director a mulțumit colaboratorilor, inclusiv persoanei care a tradus în limba română, într-un timp record, materialul transmis din Ucraina privitor la expoziție. M-am bucurat să-mi fi putut aduce această mică contribuție prin traduceri efectuate și să fi putut veni la vernisaj. Persoanele din Ucraina care s-au ocupat îndeaproape de acest eveniment, din păcate, nu au putut fi prezente la deschiderea expoziției.

Vernisajul a fost onorat de prezența domnului Teofil Rendiuk, ministrul consilier al Ambasadei Ucrainei la București și director al Centrului

Cultural Informațional. Acesta a luat cuvântul, mulțumind organizatorilor, colaboratorilor și participanților la expoziție și a scos în evidență buna organizare a vernisajului expoziției de fotografii, dispuse pe cei trei pereți mari ai Sălii „Acvariu“, grupate pe următoarea structură tematică: a) locuitori din zona înstrăinării; b) case părăsite; c) martori ai trecutului; d) ferestre spre nicăieri; e) crucile amintirii; f) aspecte din expediția științifică în zona Cernobâlului. Domnia sa a subliniat importanța evenimentului și dorința de continuare a colaborării dintre Ucraina și România pe diverse planuri, cu precădere, cel cultural-științific.

La această expoziție specială care transmite multă tristețe și durere, vernisată, în mod semnificativ, în prima zi a Săptămânii mari, de asemenea tristă pentru omenire și creștinism, au mai fost prezenți câțiva reporteri, fotoreporteri și persoane interesate de această expoziție, destul de puține însă la număr, poate și din cauza perioadei și a orei alese (ora 15), precum și a pripei cu care a trebuit să fie organizată, fără suficient de multă publicitate. Din partea Uniunii Ucrainenilor din România am fost cam singura care am participat.

M-am bucurat ca la finalul vernisajului să pot avea prilejul de a sta de vorbă cu fostul meu șef, secretarul de stat al Ministerului Culturii, domnul V. Nițulescu, și cu domnul T. Rendiuk de la Ambasada Ucrainei despre diverse activități culturale-științifice importante din lumea ucraineană, dintre care unele ar putea fi organizate în comun (la sfârșitul acestui an se va comemora un alt eveniment de tristă amintire pentru Ucraina - 80 de ani de la Holodomor) și să încercăm să proiectăm alte posibile colaborări, fiindcă nu puține am reușit să le realizăm până acum, împreună cu această prestigioasă instituție de cultură, Muzeul Țăranului Român.

Expoziția a rămas deschisă până în data de 12 mai 2013 și a atras, după cum am aflat ulterior, destul de mulți vizitatori.

Iaroslava-Oresea COLOTELO,
consilier în Ministerul Culturii

Denisa - dansul unei raze

Am auzit de la oameni în vârstă ai satului Negostina că pe cine Dumnezeu iubește, pe acela îl și înzestrează cu harurile/darurile sale prețioase.

Unora le dăruiește o minte luminată, o memorie scilpitoare, înțelepciune, frumusețe, gingășie, inspirație, iar altora un talent deosebit.

Îmi amintesc că încă din fragedă tinerețe îi prețuiam pe oamenii talentați, pe cei care, datorită talentului lor, au putut transforma un om trist într-unul vesel, iar o persoană deznădăjduită într-una plină de speranță, optimistă.

Îi prețuiam pe acei oameni care prin cântec, poezie, proză sau dans reușeau să transforme suspinul în zâmbet, să-i îndepărteze pe cei nefericiți de grijile zilnice sau diferite nereușite, de suferințe obișnuite, ducându-i spre porți de aur pe care le deschide o mână nevăzută, unde domnesc înțelegerea, fericirea, bucuria și minunea cântecului. Deci, cum se poate să nu-i respecti pe cei talentați?

Consider că oamenii talentați sunt cei mai fericiți, cei mai frumoși și cei mai bogați din lume.

Unui om talentat, cum îmi spunea cândva bătrânul Ivan Koste-

niuk, i se înclină și florile, sărutându-l cu parfumul, cu minunea lor.

Despre un astfel de talent scriu chiar acum, ca să nu treacă pe lângă noi ca și cum nu ar fi existat și nu ar fi avut loc în inima nimănui. L-am remarcat pe scena negostineană, în persoana elevei din clasa a IX-a de la liceul din Siret DENISA CHIRIAC. În dans am observat eu acest talent, când evolua formația „Nehostynka“ din Negostina. Toate fetele dansau frumos, dar Denisa era poate cea mai bună. Eu și toți spectatorii am fost vrăjiți de mișcările ei grațioase, zâmbetul și privirea blândă. Privind-o pe Denisa în costum ucrainean, cu coroană ucraineană de sub care se zărea unduind părul ei auriu, mi se părea că văd, în vârtejul dansului, un vlăstar subțire și gingaș de mesteacăn. Fata aceasta părea venită dintr-un ansamblu de cântec și dans profesionist din Ucraina - i-am spus eu lui Victor Serdenciuc, fostul director al școlii negostinene. Danseză superb Denisa, e o „kozakica“ ucraineană - a fost de acord Victor. O ajută și frumusețea fizică - a adăugat Mychailo Hrehoriuc care stătea alături de mine. Acesta e un dar divin, i-am spus eu.

Dumnezeu i-a dăruit acestei fete

totul; o formă frumoasă, o înfățișare blândă, ochi senini, buze trandafirii, și un glas răsunător ca un clopoțel argintiu. Ca poet negostinean, aș dori ca în Negostina să fie cât mai multe astfel de fete talentate. Atunci iarăși ar răsună, ca în tinerețile mele, cântecele vechi ucrainene, oamenii din nou ar vedea pe scenă clasicele piese de teatru ucrainene ale lui Staryt'kyi, Kropyvnyt'kyi, Karpenko-Karyi ș.a.

Toate acestea sunt posibile și astăzi, forțe există, talente de asemenea. Cred că cineva va mișca acest „car de aur“ și se va pune pe treabă. Atunci ea și întregul sat vom avea posibilitatea s-o vedem pe Denisa și pe alte fete frumoase nu doar în dansuri, ci și în piese de teatru, în rolul Marusei, Katrei, sau în rolul Natalkai Poltavka etc. Cât de bine ar prinde-o pe Denisa aceste roluri.

Simte inima mea că asta se va întâmpla căci în Negostina există fete și băieți talentați.

Speranța în mine strălucește ca talentul Denisei, despre care m-am străduit să scriu în „ritmul“ dansului ucrainean prin care Denisa, la Negostina, Suceava și în diferite alte locuri, ori la televiziune la București, a obținut un succes deosebit și sincere aplauze:

*Talentul tău în nimbul scenei
Ne-cântă înfloritul tei,
Îl dăruiești azi Negostinei
Doar nu-n zadar ești fiica ei.*

*O, bucuri fiindcă ești de vază
Iar chipul tău frumos, sublim,
În dans apare ca și-o rază,
De-aceea noi așa-l iubim...*

*Talentul său de bună seamă
Cu aur i-aș încunună,
Ca tatăl tău și scumpa mamă
Să-l vadă-n strălucirea ta.*

Mihai VOLOȘCIUC

În lunile aprilie și mai a.c., publicul piteștean a avut ocazia să vadă pe scena Teatrului „Al. Davila“ din localitate piesa cunoscutului dramaturg Mihail Sebastian „Jocul de-a vacanța“. Aceasta este prima sa piesă (scrisă în 1936) fiind urmată și de altele la fel de renumite ca „Steaua fără nume“ sau „Ultima oră“. Caracteristic pieselor sale este accesibilitatea largă pentru public, po-

Nepotul pe urmele bunicului

Emilian Oneșciuc (în partea dreaptă, cu pălărie) în rolul călătorului

pularitatea lor. În piesele sale, dramaturgul prezintă o parte din lumea epocii sale, mediul funcționarilor și pensionarilor, al femeilor ușor trecute de prima tinerețe.

În piesa „Jocul de-a vacanța“ (comedie în trei acte) este prezentată o astfel de situație. Pentru informarea cititorilor precizăm, pe scurt, că acțiunea piesei se desfășoară la o vilă-pensiune purtând numele de „Weber“, situată undeva într-o regiune muntoasă, mai precis în județul Ciuc cu acces la gara CFR Gheorghieni. Locatarii vilei - eroii piesei - sunt persoane diferite ca vârstă, cu tabieturi, ca madam Vintilă, un bărbat tânăr numit de toți „maiorul“, un umil funcționar de minister, domnul Bogoiu (de 50 de ani), cel mai vârstnic personaj, caracterizat ca un „bonom șters“, domnișoara Corina, vilegiaturistul Ștefan Valeriu și elevul (cori-

gent) Jeff. În actul al doilea, mai apar încă două personaje, doi călători - domnul Costache și soția sa. Până aici nimic deosebit, dar trebuie subliniat faptul că toți artiștii care joacă în această piesă sunt amatori (elevi, pensionari, salariați), iar regia piesei este asigurată de domnul Eugen Boia, care joacă în piesă rolul domnului Bogoiu, profesor pensionar din Pitești.

Surpriza cea mai mare este faptul că rolul călătorului Costache este interpretat de către ing. Emilian Oneșciuc, nepotul scriitorului prof. Dionisie Oneșciuc, care după cum este cunoscut, fiind înzestrat printre altele și cu talent actoricesc, a jucat, mai ales în tinerețe, dar și mai târziu, în diferite piese de teatru la Cernăuți și la Sighet („35 de ani fără Dionisie Oneșciuc“ - Curierul ucrainean, nr. 169-170 iunie și 171-172 iulie 2010).

Și iată că talentul pentru actorie s-a transmis și generațiilor noi, nepotul său Emilian dovedind că nu este cu nimic mai prejos decât bunicul său. Într-adevăr, interpretarea rolului călătorului - un rol comic - a provocat râsete și aplauze, aprecieri favorabile din partea spectatorilor care, fapt întâlnit mai rar în zilele noastre, au umplut de fiecare dată frumoasa sală de spectacol a Teatrului „Al. Davila“ din Pitești, dovedind prin asta că știu să aprecieze arta teatrală.

În mod deosebit au stârnit hohote de râs unele replici ca cele referitoare la pești „... Cum ai dumitale, dom'le? Cum ai lui, dom'le? Ce? I-

ați șampilat?“ sau referitoare la dispariția unor lucruri: „Să întreb și eu acum, o singură dată... Dumneavoastră... nu sunteți nebuni?“ dar și „Da,

voiam să fac o întrebare. Ultima. De la Gheorghieni e tren la Constanța?“

Interpretarea actoricească a acestor artiști amatori a fost mult apreciată de cei prezenți în sală, iar cei care au avut ocazia să vadă această piesă interpretată și de artiști consacrați au recunoscut că interpretarea rolurilor de către amatori nu a fost cu nimic mai prejos decât a celor consacrați. Această apreciere este îmbucurătoare justificând și faptul că sala a fost plină îndeosebi de tineri.

Sperăm că vor mai fi ocazii de a-i revedea pe acești artiști amatori și în alte piese, căci „Jocul de-a vacanța“ este un debut promițător.

În ceea ce privește pe „artistul“ Emilian Oneșciuc, regretabil este faptul că bunicul său Dionisie Oneșciuc nu a mai apucat să-l vadă

Aspect din sală

jucând pe scenă, fapt care l-ar fi bucurat și l-ar fi făcut mândru de nepotul său. În schimb cu asta se mândresc familia, cunoscuții, colegii de serviciu care îi urează și în continuare mult succes pe tărâm actoricesc.

Iarema ONEȘCIUC

Comemorarea victimelor de război în comuna Poienile de sub Munte

În comuna Poienile de sub Munte, încă din anul 1954, a fost edificat un monument în memoria voluntarilor din localitățile Poienile de sub Munte, Repedea și Rus-cova care au luptat în cel de-al Doilea Război Mondial pentru eliberarea teritoriului țării noastre. De-a lungul anilor, acest monument a suferit mai multe transformări care, în prezent, datorită contribuției Consiliului Local și a Primăriei Poienile de sub Munte, are un aspect impunător și tronează în parcul din această localitate.

Din documentele scrise reiese faptul că din comuna Poienile de sub Munte au plecat pe front 284 voluntari înrolați în Armata Roșie, în anul 1944, și s-au întors acasă doar 185 voluntari. Ceilalți dorm somnul de veci în pământurile altor țări europene. Pentru a nu uita jertfele etnicilor ucraineni de pe aceste meleaguri, Uniunea Ucrainenilor din România (UUR), imediat după Revoluția din decembrie 1989, s-a implicat în a sprijini voluntarii rămași în viață pentru a-și obține aceleași drepturi cu veteranii de război care au luptat pe fronturile de est și vest pentru libertatea noastră.

Veteranii de război trebuie cinstiți așa cum se cuvine pentru că ei, prin lupta și jertfa lor, au contribuit la întoarcerea în Europa a democrației și învingerea dictaturii fasciste.

Anual, comemorarea veteranilor de război coincide cu alte evenimente din istorie, și anume: la 9 mai 1877 România și-a proclamat independența față de Imperiul Otoman, la 9 mai 1945 s-a încheiat cel de-al Doilea Război Mondial și tot la 9 mai 1950 a fost proclamată Ziua Europei când s-au pus primele baze ale Uniunii Europene de astăzi. Adunarea generală a Organizației Națiunilor Unite a declarat, printr-o rezoluție, zilele de 8 și 9 Mai, drept zile ale comemorării și reconcilierii. În aceste zile se depun coroane de flori la mormintele ostașilor căzuți în cel de-al Doilea Război Mondial de către toate națiunile.

Uniunea Ucrainenilor din România împreună cu organele locale au organizat anual depuneri de coroane de flori la monumentul veteranilor de război și manifestări culturale. Astfel, la 55 de ani de la cel de-al Doilea Război Mondial s-a organizat o manifestare amplă, la 6 mai 2000, la care au fost invitați toți veteranii de război (voluntarii). La acea dată, mai existau în viață 177 veterani de război de naționalitate ucraineană din județul Maramureș.

La manifestarea dedicată cinstirii veteranilor de război, duminică, 11 mai 2003, la Poienile de sub Munte, după evidențele noastre, ar fi trebuit să participe 234 de veterani și văduve ale veteranilor de război, cu care ocazie UUR a acordat diplome și sume bănești pentru sprijinirea lor, iar în 2008 la manifestările noastre au participat doar 5 veterani de război și aceștia bolnavi și bătrâni și un număr

neînsemnat de văduve de război.

Duminică, 12 mai 2013, nu a mai fost prezent la manifestarea noastră niciun veteran de război din comuna Poienile de sub Munte, fiind în viață doar 2.

Anul acesta, manifestările dedicate cinstirii veteranilor de război au început în comuna Poienile de sub Munte la monumentul veteranilor de război cu intonarea imnurilor de stat ale României și Ucrainei după care un sobor de preoți de la parohiile ortodoxe 1 și 2 ale localității, preoții Chascec Ilie și Curac Mitică, au ținut slujba de pomenire în memoria celor căzuți pe câmpul de luptă, după care oficialii și invitații au depus coroane de flori.

Din partea Uniunii Ucrainenilor din România, a filialei Maramureș și a organizației locale au fost depuse coroane de flori de către președintele Ștefan Buciuta, Miroslov Petrețchi, Ștefan Chifa, Elek Opișan, Pinteș Mariciuc, Nicolae Petrețchi; din partea Prefecturii Maramureș de către subprefectul Pamfil Bercean și din partea organelor Administrației Locale de către primarul Ștefan Oncea și viceprimarul Ștefan Chimșac și unii consilieri locali. Din partea delegației Consiliului Raional Rachiv Ucraina a depus coroane de flori Mykola Berkela, președintele Consiliului Raional Rachiv împreună cu directorul de departament al Consiliului Raional, Ihor Sauciuk.

Manifestările dedicate cinstirii memoriei veteranilor de război au continuat în sala Căminului Cultural din Poienile de sub Munte, recent renovat și modernizat prin programul de finanțare al Uniunii Europene. În sala ultramodernă cu acustică deosebită, pe scena Cămi-

nului Cultural au fost transmise felicitări și înmânate diplome de excelență rudelor prezente pentru veteranii de război în viață, dar care nu au putut participa personal la acest eveniment, și anume domnilor Ivan Bilan și Ivan Dzițac din comuna Poienile de sub Munte, Ivan Brotnei și Fedir Țudic din comuna Repedea, Nicolai Sambor și Vasyl Șmuleac din satul Lunca la Tisa precum și Ivan Bumbar și Mihai Traista din Rona de Sus. Au evoluat formațiile artistice din Poienile de sub Munte, (îndrumător Ivan Ștețca); Rona de Sus, (îndrumător Geta Petrețchi); Rus-cova, (îndrumător Mihaela Miculaiciuc) și din Ucraina formația „Huțulski barvy“ din orașul Iasi-nea, îndrumător Maria Resciuk.

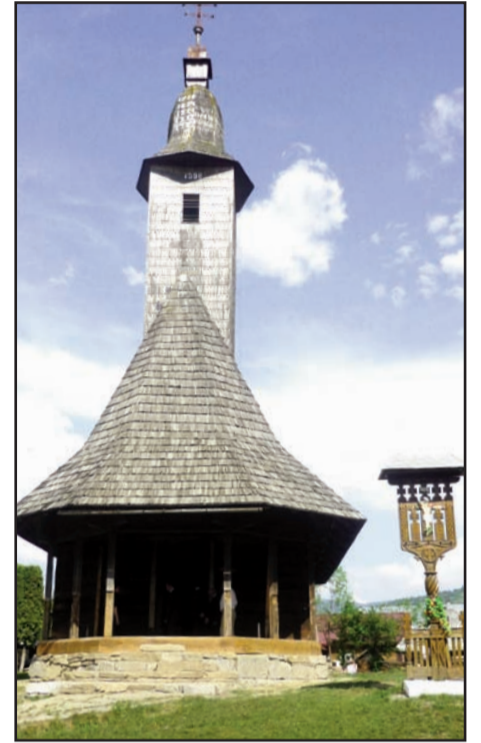
Împreună cu delegația din Ucraina și subprefectul Pamfil Bercean am vizitat șantierul de restaurare și consolidare a Bisericii de lemn „Schimbarea la față“ din comuna Poienile de sub Munte, județul Maramureș, investitor Ministerul Culturii și Cultelor, beneficiar Parohia Ortodoxă Ucraineană. Renovarea și consolidarea se face prin programul național de restaurare de Institutul Național al Patrimoniului. Biserica datează din anul 1711 fiind construită într-o poiană pe un amplasament al altei biserici mai vechi, ridicate în secolul al XVI-lea. Legenda spune că de aici provine denumirea localității Poienile de sub Munte care, în documentele scrise, datează încă din anul 1353 cu denumirea Ruskopoleana (Rwzkopolania), dată care atestă că acum 660 de ani pe aceste meleaguri exista populație ucraineană.

Poate că această dată le va atrage atenția organelor locale, Consiliului și Primăriei să organizeze acțiuni jubiliare anul acesta.

Mulțumesc tuturor celor care au contribuit la susținerea și reușita acestei acțiuni și totodată mulțumesc preotului Chascec Ilie care face eforturi deosebite pentru a servi masa caldă enoriașilor săraci în cadrul parohiei și ne-a pus și nouă la dispoziție cantina pentru servitul mesei grupurilor artistice.

Cu ocazia vizitei delegației Consiliului Raional Rachiv din regiunea Transcarpatia în județul Maramureș, luni, 13 mai a.c., a avut loc întâlnirea președintelui Consiliului Raional Rachiv, Mykola Berkela, la Prefectura județului Maramureș cu prefectul Anton Rohian, cu care ocazie a fost discutată dezvoltarea relațiilor de colaborare transfrontalieră și oportunitatea promovării investiției în realizarea podului economic peste Tisa între localitățile Sighetu Marmăției și Bila Țerkva. La reuniune, au participat subprefectul Pamfil

Bercean, președintele UUR Ștefan Buciuta și președintele filialei UUR Maramureș, Miroslov Petrețchi. Printre altele, prefectul Anton Rohian a spus: „Avem toată deschiderea de colaborare pentru a dezvolta din punct de vedere economic și social Maramureșul și raionul Rachiv. S-au făcut multe

eforturi pentru susținerea de proiecte transfrontaliere. Pentru perioada 2013-2016, trebuie stabilite priorități, respectiv, domenii de cooperare.“

Voi transmite mesajul dumneavoastră guvernatorului regiunii Transcarpatia, dar și guvernatorului regiunii Ivano-Frankivsk, care vor sprijini aceste inițiative comune, a precizat președintele raionului Rachiv. Sunt momente favorabile pentru accentuarea colaborării transfrontaliere și dezvoltarea celor două regiuni din Ucraina, dar și a județului Maramureș. Zona noastră este în majoritate un teritoriu de deal și de munte, mai ales păduri care sunt în patrimoniul UNESCO. De asemenea, vă aduc la cunoștință existența unui proiect de construire a unei microhidrocentrale în zona localităților Lunca la Tisa-Valea Vișului-Dilove.

Pentru reușita acestor deziderate trebuie să pregătim întâlnirea următoare la care să participe factori de decizie la nivel central din Ucraina și România, cărora să le arătăm prioritățile și care să sprijine implementarea proiectelor transfrontaliere.

Consider că implicarea Uniunii Ucrainenilor din România va contribui și mai mult la dezvoltarea relațiilor bilaterale dintre România și Ucraina având în vedere că avem multe proiecte comune realizate până în prezent.

Ștefan BUCIUTA,
președintele UUR

9 mai 2013... *Joia Verde sau Joia Rea*... într-un cuvânt Joia din Săptămâna Luminată. Prin popor se povestește că de îndată ce Isus Hristos a înviat, a umplut de lumină întreaga lume. Printre cei bătrâni și înțelepți există convingerea că după Înviere, timp de șapte zile, până în Duminica Tomii (12 mai), se deschid și porțile Raiului pentru cei ținuți în Iad de la Adam și până la venirea Mântuitorului. În aceste zile nu se fac nunți și, la fel ca în Săptămâna Patimilor - fiecare zi are o denumire și o sărbătoare: Lunea Albă, Marțea Dracului sau Marțea Albă, Miercurea după Paști sau Sfânta Mercurie, Joia Verde (Joia Necurată sau Joia rea) și Vinerea Scumpă (Fântânița sau Izvorul Tămăduirii).

Dar ziua de 9 mai are și alte semnificații. La 9 mai 1877, Mihail Kogălniceanu, ministru de externe, declara independența României față de Imperiul Otoman, românii marcând acest moment istoric ca Ziua Independenței României. Apoi, ziua de 9 mai era sărbătorită ca Ziua Victoriei împotriva Germaniei fasciste și avea un caracter militar și de evocare a eroilor sovietici și români. La 9 mai 1950, se făceau primii pași pentru crearea Uniunii Europene. La Paris, ministrul de externe francez, Robert Schuman, prezenta o declarație în care îndemna Franța și Germania, în principal, dar și celelalte state europene să-și pună laolaltă producția de oțel și de cărbune, pentru a crea „prima fundație concretă a unei federații europene”. 35 de ani mai târziu, la summit-ul de la Milano, liderii europeni au hotărât să sărbătorească ziua de 9 Mai drept Ziua Europei. În 1986, a fost ales și imnul Uniunii Europene: Oda Bucuriei din Simfonia a IX-a de Ludwig van Beethoven. Ziua de 9 Mai este un simbol al Europei, alături de moneda unică, euro, de steagul și de imnul Uniunii Europene.

Într-o astfel de zi specială, profesorii de educație fizică din județul Suceava și-au dat întâlnire la Bălcăuți unde s-a desfășurat Cercul Pedagogic. Activitatea didactică a debutat cu susținerea lecției demonstrative de către domnul profesor Petru-Ștefan Șoiman. Tema lecției a fost: *Consolidarea startului de jos și a lansării de la start. Perfecționarea aruncării la poartă din alergare cu pas adăugat. Joc bilateral (handbal).*

A urmat apoi spectacolul folcloric *La brațul primăverii*... susținut de Ansamblul folcloric „Kozaciok” al Școlii Gimnaziale și al comunității ucrainene din satul Bălcăuți, de Ansamblul folcloric „Stejărelul” din Cajvana și de interpreta de muzică populară Geta Păsăilă. Momentul artistic a fost organizat de Școala Gimnazială Bălcăuți, Primăria din Bălcăuți și de Asociația Culturală „Kozaciok”.

Prezentarea spectacolului a fost asigurată de doamna profesoară Lăcrămioara Grigoriuc, care a făcut cunoscută celor prezenți impresionanta carte de vizită a celor de la „Kozaciok”. Ansamblul a luat ființă în primăvara anului 2009 și de atunci a fost prezent, an de an, la diverse manifestări: Zilele satului Bălcăuți, Zilele orașului Siret, Zilele municipiului Rădăuți, Ziua Ucrainei la Suceava, Festivalul Verzei - Milișăuți, Festivalul Interetnic „Conviețuiri”, Festivalul Multicolor și Festivalul Iashington din Iași, Festivalul Internațional „Arcanul” - Rădăuți, Festivalul Internațional de Folclor Ucrainean - Tulcea, Festivalul „Pfingstfest” și Festivalul „Nunta Zamferei” - Bistrița-Năsăud, Festivalul Mondial al Tinerilor - Italia. Ca urmare a unei evoluții artistice deosebite în cadrul spectacolului omagial dedicat poetului național al Ucrainei, Taras Șevcenko (1814-1861), organizat anul acesta la data de 16 martie la Rădăuți, Ansamblul „Kozaciok” a primit din partea doamnei Alla Kendzera, vicepreședinte al Societății „Ucraina-Lumea”, invitația de a participa la activitatea culturală *Zilele culturii ucrainene în orașul Antalia* care se va desfășura în perioada 23-26 august 2013 în Turcia. Anul trecut, Ansamblul „Kozaciok” a fost premiat de Federația Națională de Folclor în cadrul unui spectacol artistic găzduit de orașul Arad.

După încheierea spectacolului folcloric găzduit de Căminul Cultural, oaspeții s-au reîntors la școală unde a avut loc o dezbatere pornind de la lecția demonstrativă și de la manifestarea cultu-

rală, precum și pe marginea referatului *Particularitățile predării lecției de educație fizică în școlile care nu dispun de condiții materiale - sală de sport*, material susținut de domnul profesor Petru-Ștefan Șoiman.

Despre activitatea din Bălcăuți am stat de vorbă cu câțiva dintre participanți. Gândurile lor, în rândurile care urmează...

Radu Munteanu, profesor metodist: „Îl felicit pe domnul profesor Petru Șoiman pentru toată activitatea de astăzi. E o minune tot ce-am văzut astăzi aici... acest liant între popoare realizat prin cântec și dans m-a lăsat fără cuvinte, pur și simplu”.

Elisabeta Stan, director al Școlii Gimnaziale Bălcăuți: „Mă gândesc că mulți dintre cei prezenți astăzi în această sală nici n-au auzit de Bălcăuți.

Ziua Europei la Bălcăuți

Dar sper din tot sufletul că activitatea la care ați participat astăzi va rămâne pentru mult timp în amintirea fiecăruia. E un sat în care majoritatea populației este de etnie ucraineană. Eu sunt româncă, dar predau în școala din localitate de 26 de ani... m-am înțeles foarte bine cu oamenii de aici și mă întristez la gândul că mai am puțini ani până la pensie și va trebui să plec de aici. Susținătorul activității demonstrative de astăzi este fostul meu elev Petru Șoiman. Un tânăr minunat care a realizat foarte multe lucruri în foarte puțin timp, făcând cunoscut satul atât în țară, cât și în străinătate. Și pentru că se află la începutul carierei didactice, îi urez mult succes și sper din tot sufletul ca în scurt timp să-și poată desfășura activitatea în condiții optime, ceea ce înseamnă că ne dorim construirea unei baze sportive moderne”.

Ion Turliuc, profesor al Școlii Gimnaziale Milișăuți: „Mă bucur că am asistat la o astfel de activitate, care deși desfășurată în condiții vitrege, a fost de un înalt nivel calitativ. S-a adevărit încă o dată vorba că „omul sfințește locul”. Domnul profesor Petru Șoiman e un inimos, un specialist... e o perlă a Bălcăuțiului și trebuie să aveți foarte mare grijă de el... dacă nu o veți face, va pleca să facă asemenea activități în altă parte. Pe lângă bucuria faptului că am asistat la o lecție deosebită, vizita la Bălcăuți mi-a oferit ocazia s-o reîntâlnesc aici pe fosta mea elevă Gina Păsăilă, în calitate de interpretă de muzică populară.”

Ioan Bodnar, președintele UUR - filiala Suceava: „Ne-am întâlnit astăzi, de Ziua Europei, la Bălcăuți pentru a asista la o activitate didactico-culturală care ne-a creat tuturor emoții puternice. Parteneriatul între Bălcăuți și Cajvana vorbește de la sine despre fireasca și buna conviețuire dintre ucraineni și români. Prin astfel de activități se formează viitorii diplomați, ambasadorii culturali ai Bucovinei în țară și în lume. Merită să ne înclinăm în fața sacrificiului profesorilor de fiecare zi în munca apostolică pe care o desfășoară. Iar pentru activitatea deosebită a domnului profesor Petru Șoiman, propun să i se acorde titlul de cetățean de onoare al satului Bălcăuți”.

Cu un gând bun, au vrut să fie alături de Ansamblul „Kozaciok” într-o zi specială pentru comunitatea ucraineană din Bălcăuți, doamna Iaroslava Colotelo și domnul Ion Marocico. Telefonice, aceștia ne-au declarat următoarele: „Am suferit foarte mult că la începuturi nu aveam un ansamblu de dansuri. A apărut apoi Zirca Ianoș, care a pus bazele unei școli de dans în Bucovina. Am rămas plăcut surprinsă când pe scena culturii ucrainene a apărut și Ansamblul „Kozaciok”. Petru Șoiman e un tânăr plin de talent și energie, exact ce-i trebuie unui instructor de dans. Iar dansatorii săi sunt niște tineri pe care nimeni și nimic nu-i poate stăvilii... nici chiar o pană de curent, așa cum s-a întâmplat la Negostina când toți au dansat în ritmul aplauzelor. Ne bucurăm că avem astfel de tineri și trebuie să avem înțelepciunea să-i sprijini-

nim în munca pe care o fac” - Iaroslava Oresa Colotelo, consilier la Ministerul Culturii. „Kozaciok este o formație artistică profesionistă din Bucovina care merită să i se acorde tot sprijinul de către comunitatea ucraineană din România... Îmi pare rău că n-am putut fi alături de ei la activitatea din data de 9 mai de la Bălcăuți. Promit că la următoarea activitate organizată acolo, voi fi prezent. Prin intermediul acestor rânduri le spun tuturor ucrainenilor din Bucovina Hristos a înviat! și le urez multă sănătate” - Ion Marocico, deputatul minorității ucrainene în Parlamentul României.

Încheiem materialul despre activitatea din Bălcăuți, citând din portofoliul de prezentare din care am aflat că Școala Gimnazială Bălcăuți „...oferă tuturor elevilor șanse egale și indiferent de etnie, religie, interese și motivații personale urmărește formarea lor pentru viitor din toate punctele de vedere. Prin urmare, școala și-a propus o strategie educațională în vederea dezvoltării libere a personalității, a creativității elevilor, a încrederii în forțele proprii.

Un obiectiv de bază al școlii îl reprezintă asigurarea pentru fiecare copil a condițiilor optime pentru cea mai completă dezvoltare în parteneriat și cooperare cu părinții și reprezentanții autorităților locale. Succesul în perioada de școlarizare și în viață este urmărit de cadrele didactice și susținut prin formarea și pregătirea lor continuă pusă în slujba actualilor și viitorilor elevi.

Deviza școlii noastre este: *Spiritul copiilor nu este un vas pe care trebuie să-l umplem, ci o vatră pe care trebuie să o încălzim (Pestalozzi)*”.

Convalia HREHORCIUC

PLOAIA DE MAI

Pentru cineva, care a uitat un strop de ploaie pe pervazul lacrimii mele

...Ploaia de mai a coborât brusc pe cărarea, pe care te așteptam eu, cu brațele deschise, ca ramurile bradului, care a ieșit biruitor de sub mantaua iernii... „Ploua infernal!”, îi ziceam inimii, care a ieșit să culegă o floare plâpândă și gânditoare, de sub coroana copacului înmurgurit. Inima m-a luat de fuiorul privirii și a pornit să căutăm ungherele sevelor copacilor înalți din huceagul trupului... Călătoream și ne miram de desigurile pline de fragi, ale mirării... Ce bine că am pornit în căutarea ta, îmi era atât de dor de tine, încât lăsam sevele lacrimilor să se transforme-n diamante... Poate, veni-vor căutătorii de diamante, și vor striga: ave iubirea!.. ave!.. Nu știu dacă cornul lunii le va auzi, dar, sigur, tremurul munților le va răspunde: ave!.. ave!.. Ploua invers spre cer... Lacrimile tale se transformau în fluturi, poposind pe ulcelele mirosurilor florilor de mai... Cineva mă trăgea de mână spre abis, cu mă încordam, strângeam țepii ramurilor de brad sub mantaua nevăzută a iubirii... - De ce nu vii?.. susurau vâlcelele, murmurau mugurii, susurau pâraiele din nadirul munților, din vizuina strigătului meu... - M-am împotmolit în lanurile simțirii ale Câmpiei Eterne - mi-a zis ea și a zburat mai departe, călătorind orizontul... Caii roșii s-au trezit din amorțirea iernii și-au pornit în căutarea câmpiei cu maci roșii... Curgea galopul lor prin vene-mi, necheza labirintul ecoului tulnicelor din pragul așteptării... Tu tot nu veneai... Mă adumbream sfios, mă-ncolăceam duios în vrejul cântecului de fluier...

Ploaia de mai m-a răscolit... Eu tot te așteptam... Brazii, luându-se de mână, au ieșit din mine și-ți fredonau iubirea... Ploua...

Pablo ROMANIUC

Din inițiativa dlui Ion Costiuc, vicepreședinte al clubului C.S SIG-MAR Sighet și antrenor de șah, a dlui prof. Coreniuc Dumitru, președinte al Asociației Cultural-Sportive „Huțulii” din Bistra, s-a demarat acțiunea de promovare și popularizare a șahului în școlile din mediul rural.

În zilele de 11 și 12 martie, în cadrul Centrului de Informare și Documentare de pe lângă

Rândul 1: Ilesș Rafael, Nemzet Andreeas, Ilesș David, Turus Alexandru, Gabor Ștefan
Rândul 2: prof. Coreniuc Dumitru, primar ec. Duciuc Vasile, Costiuc Ion, antrenor

Școala din Bistra (coordonator prof. Onujec Maria, dir. Horj Iuliana) s-a desfășurat turneul de șah dotat cu cupa „Huțulii”, ediția a-II-a (prima ediție a avut loc în comuna Repedea în anul 2012). La turneu au participat copii la

Cupa „Huțulii” la șah din Bistra

categoria 8-14 ani de la școlile din Sighetu Marmației, Satu Mare, Bistra, legitimați la cluburile SIG-MAR Sighet și UNIO Satu Mare.

Turneul s-a desfășurat în sistem elvețian pe parcursul a două zile cu șapte runde standard și șapte runde bliț, fiind afiliat la Federația Română de Șah. Arbitrajul a fost asigurat de arbitrul FIDE Iurassa Andrei.

Câștigătorii turneului au fost:

Categoria 8-12 ani:

I. Mintau Andrei - Sighetu Marmației.

II. Covrig Larisa - Sighetu Marmației.

Trifoi Adela - Sighetu Marmației.

III. Grigor Mihai - Sighetu Marmației.

Categoria 12-14 ani

I. Angheluș Alin Gabriel - UNIO.

II. Romanov Adrian - Sighetu Marmației.

III. Simion Gabriel - Sighetu Marmației.

Câștigătorii au primit diplome, cupe, medalii. Cu acest prilej, cinci elevi ai Școlii din Bistra au fost legitimați la clubul din Sighetu Marmației.

În pauzele turneului, copiii au vizitat localitatea Bistra, au participat la o inedită partidă de săniuș într-un splendid decor de iarnă întârziată.

Gazde primitoare au fost pensiunea Zeleniuc, primarul comunei Bistra care s-a implicat nemijlocit în buna organizare a turneului.

Următoarea ediție se va organiza tot în comuna Bistra, Școala din Valea Vișeuului, dorindu-se a fi un turneu internațional prin invitarea șahiștilor de la clubul copiilor din orașul Rachiv-Ucraina.

prof. Dumitru CORENIUC

Micii huțuli din Bistra

Ținutul Maramureșului cu așezările ucrainene ocupă un loc distinct, cu un pronunțat specific în istoria, geografia și spiritualitatea țării.

Acest ținut are o rezonanță particulară în conștiința poporului prin vechimea și frumusețea datinilor, bogăția și expresivitatea graiului ucrainean din aceste locuri, prin izvorul nepuizabil al culturii populare, materiale și spirituale, ca leagăn de obârșie a scrierilor ucrainene, înzestrarea artistică și geniul creator al locuitorilor și descendenților săi - copiii de astăzi.

Pe aceste locuri de istorie și legendă, unde puternica tradiție se împletește cu documente scrise pe hrisoave roase de vreme, găsești datini și obiceiuri ale căror origini își trag seva de la strămoșii noștri. Aici găsești în fiecare sat ucrainean, în fiecare casă, obiecte, port, arhitectură, dar mai ales manifestări spirituale caracteristice, oglindite pregnant în folclor.

Satul Bistra este înconjurat de câțiva munți (arhicunoscuți de locuitorii acestor locuri), cât și de râul Vișeu care trece nestingherit prin acest sat asemănător cu o oală mare, casele fiind situate la mijloc, iar la margine străjuiesc dealurile și munții seculari. Întreaga zonă are un caracter unitar, aici totul fiind încheșat: oameni, port, obiecte, case, cântece și jocuri, iar dacă această celulă spirituală aparținând poporului nostru a izbutit în vremuri vițrege să-și mențină specificitatea, cu atât mai mult se cuvine ca ea să fie păstrată în zilele noastre pentru a putea fi transmisă generațiilor viitoare.

Folclorul ucrainean s-a impus prin

originalitatea, bogăția și varietatea sa fără seamăn, ca o oglindă a locuitorilor care l-au creat în decursul zbuciumatei lor existențe. Parcă

nicăieri nu se poate desluși mai bine firea și temperamentul poporului, cuprinse în poetica și melosul ucrainean - icoană vie a gândurilor și sentimentelor care îl animă.

Aici creația folclorică s-a întruchipat în decursul veacurilor într-o multitudine de categorii de genuri și de repertorii, de la leagăn până la mormânt. Manifestările au aceeași geneză, toate acestea străbat viața locuitorilor de rând, o fac mai frumoasă, mai demnă alături de celelalte categorii ale obiceiurilor.

Despovărate de înțelesul magic de altădată, o seamă de creații legate de ritualuri specifice unor anume evenimente se prefac sub ochii noștri în manifestări artistice sărbătorești în care precumpănește spectacolul. Nu trebuie uitată influența românească asupra folclorului ucrainean. Trăind pe aceleași meleaguri, este imposibil să nu existe o întrepatrundere spirituală cu influențe vizibile, deoarece toată populația din această zonă cunoaște și vorbește fluent limba română, astfel se pot lesne observa interferențe ale folclorului românesc actual și celui ucrainean.

Dar ceea ce ne face mândri sunt generațiile ce vin din urmă, iar noi îi formăm în spiritul obiceiurilor de odinioară, perpetuând, astfel, ceea ce ne-au lăsat strămoșii noștri.

Astfel vreau să subliniez că în activitatea noastră didactică, ne planificăm activități frumoase, atractive în limba maternă (ucraineană), care îi atrag pe copii. Ca în fiecare an și în acest an, de Ziua Internațională a Limbii Materne, 21 februarie, am pregătit o activitate deosebită cu tema „Nașa mova solovina” cu copiii de la grădinița noastră, care cuprindea cântece, poezii și dansuri specifice zonei, iar copiii fiind îmbrăcați de părinți cu mare atenție în cele mai frumoase costume naționale.

prof. Lucia GLODEAN

În baza Acordului de colaborare și înfrățire încheiat între municipiul Iași și Primăria orașului

UN UTIL SCHIMB DE EXPERIENȚĂ

Cernăuți, în ziua de 16 februarie 2013 un grup de deputați (consilieri locali) ai Consiliului Raional Perșetравnea (1 Mai) al orașului Cernăuți a organizat o vizită de lucru și cunoaștere în municipiul Iași având ca scop realizarea unui schimb de experiență cu conducerea municipiului Iași, respectiv, cu colegii lor consilieri pe probleme privind funcționarea administrației publice locale în vederea descoperirii unor noi domenii de colaborare în interesele celor două orașe înfrățite.

La inițiativa Consiliului Raional 1 Mai din Cernăuți, au aderat și alte instituții interesate în promovarea cooperării dintre organizațiile, instituțiile de stat și private din Ucraina și România, printre care Centrul Regional de Reciclare și Perfecționare a Calificării Funcționarilor Publici, întreprinderile, instituțiile, organizațiile de stat din Cernăuți.

Delegația orașului Cernăuți a fost primită de viceprimarul municipiului Iași, dl Chirică, întâlnire la care a participat un număr de opt consilieri locali și un reprezentant al Prefecturii Iași.

Discuțiile s-au axat pe probleme specifice administrației locale cum ar fi: formarea bugetului

local, instruirea și perfecționarea funcționarilor administrației publice locale, adoptarea hotărârilor la ședințele consiliului local, activitatea serviciilor comunale (drumuri, aprovizionarea cu apă, canalizarea, urbanism, mediu etc.).

Delegația ucraineană a fost condusă de dna Irmysta Natalia, vicepreședinte al Consiliului Raional.

Pe timpul acțiunii s-a prevăzut și o vizită la Universitatea privată „Petre Andrei” din Iași, ocazie cu care membrii delegației ucrainene, în afara faptului că au avut posibilitatea să admire o parte din amfiteatrele cu dotările moderne ale acestei instituții de învățământ superior, au avut posibilitatea să poarte o discuție interesantă cu proctorul Universității „Petre Andrei”, dl prof. Tompea, și alți câțiva profesori universitari din cadrul Facultății de Administrație Publică (probleme privind admiterea, costuri, finanțări etc.), precum și cele referitoare la organizarea și funcționarea Facultății de Administrație Publică.

Părțile interesate și-au exprimat dorința unei colaborări în viitor cu aceste unități de învățământ din Iași.

Filiala Iași a UUR s-a implicat în medierea organizării acestui eveniment și a asigurat traducerea la o serie de negocieri și discuții ce au avut loc în cadrul acțiunii organizate la Primăria municipiului Iași și respectiv la Universitatea „Petre Andrei” din Iași.

Membrii delegației ucrainene s-au interesat de structura și organizarea filialei Iași a UUR și de modul de colaborare cu studenții din Ucraina, care efectuează studii în România, la Iași, și și-au exprimat regretul că până în prezent nu au avut ocazia să participe la vreo acțiune organizată și prezentată de minoritatea ucrainenilor din România la Iași sau în afara granițelor.

Din partea filialei Iași a UUR, la acțiunea organizată au participat dnii Victor Hrihorciuc și Daniel Serdenciuc.

La solicitarea membrilor delegației ucrainene, am prezentat principalele realizări ale filialei Iași a UUR de la înființare și până în prezent și programul de acțiuni pentru anul 2013.

Considerăm că astfel au fost deschise noi punți de colaborare.

Victor HRIHORCIUC,
președintele filialei Iași a UUR

O întâlnire de succes a Comitetului Uniunii Femeilor Ucrainene din România

În cadrul acțiunii culturale „Obiceiuri pascale la ucrainenii huțuli din Bucovina”, care s-a desfășurat în localitatea Paltinu din județul Suceava - 20 aprilie 2013 - a avut loc și prima întâlnire a Comitetului Uniunii Femeilor Ucrainene din România în cadrul unei ședințe de lucru, cu următoarea ordine de zi: analiza Planului de acțiuni cultural-educative al Organizației de femei pe anul 2013; organizarea excursiei la Kaniv (Ucraina); diverse probleme organizatorice.

La această întâlnire, au fost convocate toate cele 9 membre ale Comitetului de conducere, însă au reușit să participe, din motive obiective, doar 5, printre care doamnele Ileana Dan - vicepreședinte, doamna Bumbuc Veronica - secretar, doamna Vatamaniuc Iuliana - membru,

doamna Buciuța Veronica - membru și Mihoc Lucia - președinte. Invitată de onoare a fost doamna Liuba Horvat, secretar general al Uniunii Ucrainenilor din România, dar și președinta Comisiei pentru probleme sociale și de familie.

După ce au participat la o activitate de excepție, ce a constat în vizitarea Muzeului Școlii Gimnaziale Paltinu, vizitarea sediului UUR - organizația Paltinu, a standurilor cu ouă încondeiate din mai multe zone ale județului, vizionarea unui spectacol de cântece ucrainene susținut de formațiile „Soacrele” - coordonator Aurora Huțan, „Vocile Negostinei” - coordonator Felicia Grigoraș și „Polonynka”, membrele comitetului s-au întrunit în ședință de lucru pentru a discuta punctual anumite probleme ce țin de activitatea femeilor din cadrul UUR.

A fost o întâlnire de succes tocmai pentru faptul că s-au exprimat păreri sincere ale doamnelor ce le reprezintă pe femeile ucrainene din mai multe organizații ale UUR, cum ar fi: Maramureș, Timiș și Caraș-Severin, Satu Mare, Botoșani și Suceava.

Președinta Organizației de femei, prof. Lucia Mihoc, a prezentat Planul acțiunilor cultural-educative pe care l-a propus pentru a fi dezbătut, după care a precizat faptul că în fie-

care organizație din țară un rol important în derularea acțiunilor îl au femeile ucrainene și de aceea este bine să se consemneze aceste aspecte într-un raport anual care va sta la baza raportului final de activitate pe care îl va întocmi Comitetul de conducere, astfel încât la con-

jesc limba maternă ucraineană prin condei - autoare de romane, poezii, eseuri, corespondențe ale publicațiilor noastre, jurnaliste din toate filialele. În luna iulie, urmează a se desfășura multășteptata excursie documentară „La mormântul lui Taras Șevcenko”, iar spre toamnă cele mai talentate doamne și domnișoare își vor prezenta rodul muncii (cusături, costume populare, țesături, împletituri, goblenuri, ouă încondeiate, instrumente, artă decorativă) în cadrul unei expoziții meșteșugărești organizate de filiala Timiș sub genericul „Creație și tradiție în păstrarea identității ucrainene” - propunere ce a venit din partea doamnei Bumbuc Veronica.

Doamna secretar general Liuba Horvat a propus ca printr-un proiect european să fie popularizate toate formațiile profesioniste de dansuri și cântece, vocal-instrumentale ale Uniunii Ucrainenilor din România prin realizarea unor DVD-uri, CD-uri și filme care să ajungă în toate filialele UUR.

Doamna Ileana Dan a propus înregistrarea pe mai multe CD-uri a unor cântece ucrainene, colinde, cântece religioase interpretate de corurile și formațiile ucrainene din țară, avându-se în vedere cerința care există din partea ucrainenilor, dar și a românilor.

Spre finalul întâlnirii s-au propus și alte activități, cum ar fi: invitarea unor coregrafi din Ucraina, achiziționarea unor negative din Ucraina, realizarea unor manuale noi de limba ucraineană și a unor auxiliare curriculare, achiziționarea de costume pentru noile formații, inițierea unui concurs pentru grădinițe și clasele I-IV, acțiuni caritabile pentru văduve, orfani și familii nevoiașe, organizarea unui simpozion științific - „Chipul femeii în cultura ucraineană” și multe altele.

Putem concluziona că femeile din cadrul UUR sunt dornice să depună efortul necesar în păstrarea identității și demnității ucrainenilor din România, fără a aștepta vreo recompensă.

prof. Lucia MIHOC,
președintă a Organizației de Femei a UUR

ferințele județene, respectiv, Congresul UUR raportul Comitetului de conducere al Uniunii Femeilor Ucrainene din România să fie unul real și complet. De asemenea, președinta Organizației de femei, Lucia Mihoc, a precizat că foarte multe femei conduc organizații locale din diferite județe și organizația București, fac parte din Comitetele județene de conducere sau cum este cazul doamnei Liuba Horvat, care deține funcția de secretar general al UUR își face treaba cu multă conștiinciozitate și responsabilitate.

În privința programului de acțiuni culturale, atât doamna Liuba Horvat, cât și Lucia Mihoc au subliniat faptul că în urma întâlnirilor Radei s-a precizat ca propunerile Organizației de femei să se pleze pe cele ale filialelor județene, astfel încât să existe o unitate în derularea acestora și nu o separare. Astfel, în fiecare filială, de 8 Martie, doamnele sunt aniversate în cadrul unei acțiuni speciale „Rolul femeii în păstrarea identității ucrainene”, în iunie. La propunerea doamnei vicepreședinte Ileana Dan va avea loc acțiunea „De vorbă cu scriitoarele ucrainene” în cadrul Concursului național de recitare a poeziei ucrainene de la Sighetu Marmației. Aici urmează să se întâlnească doamnele care slu-

Personalități care ne onorează

Interviu cu prof. univ. emerit dr. Mihai Decun, membru titular al Academiei de Științe Agricole și Silvice, membru de onoare al Academiei Oamenilor de Știință din România

Procesul de absorbție a populației ucrainene și de „românizare” este vechi, inevitabil, destul de activ și continuu, mai ales în zonele cu o densitate mică de ucraineni. În această situație se află și familia mea. Până la constituirea UUR și a filialelor județene, mai mult de 40 de ani am trăit înconjurat de populația majoritară românească, fără emisiuni de radio și televiziune în limba ucraineană. Drept urmare, fratele, surorile și eu ne-am căsătorit cu alesele (aleșii) inimii de naționalitate română și în consecință copiii și nepoții nu cunosc limba ucraineană, dar păstrează, totuși, conștiința originii ucrainene. Desigur, acum situația este alta. S-au creat condițiile pentru încetinirea absorbției etniei noastre, care are șanse reale de dezvoltare numerică, având în vedere natalitatea tradițională crescută, care poate depăși rata absorbției. Cred că acțiunile liderilor ucraineni trebuie orientate pe două direcții: (1) pe de o parte, cu gândul la populațiile compacte, prin continuarea și dezvoltarea activităților deja inițiate, care produc efecte vizibile în ceea ce privește conservarea tradițiilor și dezvoltarea conștiinței naționale, consolidarea învățământului în limba ucraineană trebuind să joace un rol mai important; (2) pe de altă parte, nu trebuie uitată nici categoria de conaționali, care fiind diseminați pe teritoriul țării și în afara ei, nu pot participa sistematic la numeroasele acțiuni specifice din zonele cu populație ucraineană; această

categoria de conaționali, chiar dacă a fost luată de valul globalizării, păstrează conștiința originii și doarește un contact permanent cu aceste origini, dar în formele de comunicare care le sunt accesibile și în primul rând prin presa scrisă și vorbită în limbile ucraineană și română. Cred că emisiunile de radio și televiziune existente la posturile locale și centrale sunt importante pentru ucraineni și nu numai, dar ar fi binevenite și măsuri pentru facilitarea accesului populației la posturile de televiziune mai semnificative din Ucraina.

G.H.: Domnule profesor, mai

aveți de transmis ceva cititorilor noștri?

M.D.: Pentru că se apropie Sfintele Sărbători Pascale, doresc tuturor cititorilor, redacției revistei „Curierul ucrainean”, tuturor liderilor din organizațiile UUR, din alte organizații neguvernamentale și din Parlament, să aibă parte de un Paște Fericit! Fie ca Lumina învierii Domnului să ne călăuzească pașii pretutindeni. Hristos a înviat!

G.H.: Vă mulțumesc pentru interviu.

A consemnat
Gheorghe HLEBA

STELIAN GRUIA LA 80 DE ANI

Profesorul Gheorghe Dolinski, un tenace colaborator al ziarului „Crai nou”, dar și harnic truditor pe ogorul cultural al spațiului rădăuțean, închină comprehensiv în ziarul „Crai nou” (marți, 16 aprilie, 2013), un articol scriitorului sucevean (arboreștean) Stelian Gruia, care ar fi împlinit luna aceasta 80 de ani, dacă nu s-ar fi stins din viață prea devreme.

Studiul profesorului Gh. Dolinski oferă cititorului interesat amănunte despre anii copilăriei, adolescenței și ai studiilor cunoscutului scriitor, enumerând, cronologic, și cărțile tipărite de Stelian Gruia.

Aplecându-ne asupra articolului apărut în paginile ziarului sucevean, am constatat lipsa unor date esențiale ale biobibliografiei celui ce a locuit în București, până la moarte. Spre exemplu: a fost profesor la Catedra de limbi slave a Universității din București, unde a predat limba și literatura ucraineană; Istoria literaturii ucrainene (a doua jumătate a secolului al XIX-lea) a fost tipărită în limba ucraineană și a constituit cursul de bază în cadrul Catedrei de limba ucraineană; lucrarea sa de doctorat poartă titlul *Taras Șevcenko - poet romantic* și a apărut în anul 1973, în limba ucraineană, la Kiev; într-adevăr, Stelian Gruia s-a manifestat și drept un apreciat șevcenkolog, publicând în ultimii ani ai vieții volumul *Rugă și blestem* (în limba ucraineană, în anul 1995, la Editura Kriterion) și post-mortem volumul *Taras Șevcenko*, Editura Aritmos, 2001).

Iată un fragment din lucrarea noastră de doctorat *Taras Șevcenko - poetul național al Ucrainei și receptarea lui în România*, Editura TIPO MOLDOVA, Iași, 2007, referitor la șevcenkologul Stelian Gruia: „În perimetrul românesc al șevcenkologiei s-au primenit viziunile, chiar dacă stindardul revizuirilor este purtat de vechi comentatori ai operei lui Șevcenko, în fruntea cărora se află în continuare Magdalena Laszlo Kuțiuk. Lângă distinsa cercetătoare bucureșteană pot fi așezate două nume de rezonanță ale literaturii române contemporane, Dan Horia Mazilu și Stelian Gruia (...). Pe aceeași linie de evidențiere a spiritului romantic al lui Șevcenko se situează și Stelian Gruia, mai ales în ultimele sale apariții editoriale. Lucrarea sa

de doctorat *Taras Șevcenko - poet romantic* (1973) a căpătat după Decembrie 1989 aspectul a două cărți de sine stătătoare, una în limba ucraineană și alta în limba română.

În amândouă este analizată poezia Marelui Cobzar, cu vădite tendințe novatoare, din care se desprinde polifonia unui destin romantic, reprezentativ pentru întreaga literatură slavă și europeană. Întrucât capitolele celor două volume aproape că se suprapun, ne vom referi la cel de-al doilea, care ni se pare mai omogen și mai bine structurat.

După o trecere în revistă a „predecesorilor”, aceștia fiind reprezentanții de frunte ai celor trei grupări romantice de la Harkiv, Lviv și Kiev, Stelian Gruia radiografiază pertinent opera poetică a geniului ucrainean, reliefând, pe baza exemplificărilor, temele și motivele romantice care străbat creația șevcenkiană.

Cuprinsul cărții este edificator prin genericele capitolele sale, toate circumscrise esteticii romantice europene: *Dor și blestem, Pasiunea baladei, Prin foc și sabie, Femeie, mamă și patrie, Misterul marelui beci, Grotesc, Ironie, Sarcasm, Elogiul martirului, Trufia Tiranilor și bunul Dumnezeu (...)*. În capitolul *Femeie, mamă și patrie*, Stelian Gruia urmărește locul preferențial pe care personajul feminin îl ocupă în creația șevcenkiană, oprindu-se la celebrele poeme *Kateryna, Sluga și Maria* și adăugând la simbolul purității și genezei fericirii umane și pe acela de nucleu național, de patrie.

Stelian Gruia pleacă de la studiul poetului Maksym Rylskyi, unul dintre exegeții de seamă ai operei lui Șevcenko, care consideră că Marele Cobzar vede în femeie, în mamă cea mai înțelegătoare și mai curată frumusețe din lume: „Femeie - mamă... În acest chip, toate popoarele văd simbolul cel mai de preț și cel mai familiar al omului - patria. Șevcenko înobilează Ucraina cu numele de mamă, el îi închină versurile, la ea visează și scrie în întunecata deportare soldătească, însăilând cuvinte zguduitoare cu afirmația că lucrul cel mai de preț pentru el este soarta patriei pentru care este în stare să-și jertfească până și viața”.

Venerarea personajului feminin pleacă chiar de la faptele concrete, care i-au marcat exis-

tența poetului încă din frageda copilărie: moartea mamei, situația mizeră a mamei iobage de pe moșiile baronului Engelhardt, soarta tragică a surorilor sale, care au murit în neagra iobăgie asemenea părinților lor. Stelian Gruia conferă particularului dimensiuni naționale și universale, văzând în Șevcenko pe autorul exponențial care ridică pe cele mai înalte culmi polivalența simbolului feminin: „În condițiile primei jumătăți a celui de-al XIX-lea veac, atât personajele feminine îndrăgite de poet, cât și patria, în numele căreia se înscrie în galeria marilor martiri ai umanității, se zbăteau în cea mai crâncenă mizerie, generată de relațiile feudale ajunse la apogeu. Poetul ucrainean, însuflețit de marea literatură romantică europeană aderă cu bună știință la tipologia acestui curent, conturând din durerile acestor femei oropsite o icoană a zbuciumului feminin și a chinului matern universal valabile. De la biata fată de țaran ucrainean, Kateryna, înșelată de muscalul seducător, și până la Maria, născătoarea lui Isus, care moare în sărăcie, toate eroinele șevcenkiene se jertfesc în numele purității și al idealurilor de fericire. Așadar, fiecare personaj feminin în parte capătă, în opera bardului, putere de simbol înnobilit cu scânteile patosului revoluționar atât de caracteristic poezilor, al căror verb are menirea de a contribui la trezirea conștiinței de sine și la eliberarea popoarelor de sub jugul imperiilor autocrate”.

Conchidem cu speranța că intervenția noastră privind personalitatea regretatului dispărut Stelian Gruia nu întinează cu nimic truda literară a venerabilului profesor sucevean Gheorghe Dolinski, omul care a scris cu „respect și admirație” despre fostul său prieten.

Ion COZMEI

Taras Șevcenko: „Frații mei, îmbrățișați-vă, vă implor fierbinte!”

(Reportaj la cea de-a 199-a aniversare a nașterii lui Taras Șevcenko, Negostina-Rădăuți)
Și celor morți, și celor vii...

„Du-te acolo, departe la Apus, în Bucovina...” - mărturisea marele poet contemporan al Ucrainei, Ivan Draci, în fața bustului lui Taras Șevcenko din Negostina sosit al treilea an la rând în Bucovina noastră, ținut sfânt al mănăstirilor medievale. „Acolo e un sat ucrainean cu oameni harnici și primitivi. Cei mai ospitalieri, în ciuda faptului că toponimul său ar aminti de inospitalitate cine știe din ce vremuri”. Uite așa mi-a șoptit spiritul lui Taras Șevcenko, continua poetul la Kaniv. L-am ascultat și am venit cu drag între ucrainenii și românii Bucovinei, ținut sfânt al mănăstirilor, dar și al marilor spirite, precum Ștefan cel Mare, Mihai Eminescu și al lui Șevcenko, care s-a oprit din zbor aici aproape de locurile natale ale geniului eminescian, unde populația înfrățită, de la cei mici până la cei vârstnici, îl sărbătorește anual pe Lucașul Eminescu și apostolul Taras Șevcenko, în frunte cu liderii lor, așa cum s-a întâmplat la cea de-a 199-a aniversare a nașterii marelui cobzar Taras Șevcenko. Eminescu și Șevcenko sunt modelele noastre culturale care ne înalță spiritual prin operele lor, într-un frumos și iubire.

La rândul său, Excelența Sa Vasyl Boieciko, consulul general al Ucrainei la Suceava, a mulțumit ilustrului poet ucrainean Ivan Draci pentru prezența sa a treia oară consecutiv la serbările Șevcenko din Bucovina, a mulțumit bucovinenilor pentru deferența lor față de genile poporului român și ucrainean, Eminescu și Șevcenko, a mulțumit oaspeților din Ucraina (Kiev), de la Universitatea Națională „Iuri Fedkovyci” din Cernăuți, care sprijină desfășurarea evenimentelor dedicate marilor aniversări ale culturii ucrainene și, bineînțeles, a mulțumit conducerii UUR, în frunte cu liderul său, dl Ștefan Buciuta, care popularizează intens cultura ucraineană în rândul familiei ucrainene în strânsă legătură cu Ambasada Ucrainei la București și Consulatul General al Ucrainei la Suceava, contribuind astfel la educarea tinerei generații într-un dragostea față de limba maternă ucraineană, cultura ucraineană și Ucraina, așa cum ne învață Cobzarul Șevcenko, ce-l întâmpinăm azi, „cu o vorbă bună, liniștită”, cântece și flori.

Ștefan Buciuta, președintele UUR a salutat la rândul său prezența marelui poet și erou al Ucrainei, Ivan Draci, în mijlocul ucrainenilor din Bucovina, la serbările Șevcenko din ultimii ani și a mulțumit Excelenței Sale Vasyl Boieciko, consulul general al Ucrainei la Suceava, pentru aceste invitații surpriză din Kiev, exprimându-și în acest fel dorința de a-l avea invitat de onoare la București la cea de-a 200-a aniversare a nașterii lui Șevcenko, în 2014.

De asemenea, Domnia Sa a salutat pe toți invitații din Maramureș și din Bucovina, exprimându-și bucuria de a sărbători împreună, la Negostina, pe Taras Șevcenko, poetul național al Ucrainei, poetul iubirii universale.

Oaspetele din Maramureș, prim-vicepreședintele UUR, Miroslav Petrețchi, și-a exprimat la fel bucuria de a fi alături de înalții oaspeți din Kiev și Cernăuți, precum și de conașterii săi, la sărbătorirea marelui Cobzar Taras Șevcenko.

După alocuțiunea de salut s-au intonat imnurile de stat ale României și Ucrainei, iar delegații au depus flori și coroane la bustul marelui Cobzar Taras Șevcenko, în acompaniamentul grupurilor vocale „Vocile Negostinei” și „Menestrel” de la Universitatea din Cernăuți. Au urmat fotografierea de grup în fața bustului lui Șevcenko și vizitarea expoziției permanente de

artă populară a Casei Ucrainene din sediul local UUR și a celei de carte ucraineană de la biblioteca „Ivan Abramiuc” și cea sătească unde s-a și pregătit deschiderea „Biblionet-ului” ca urmare a implementării unui proiect transnațional „Bibliotecile - porțile cunoașterii” dintre bibliotecile „I.G. Sbiera” din Suceava și „Al. Ivasiuc” din Cernăuți (Ucraina).

Concertul festiv s-a desfășurat la Casa de Cultură din orașul Rădăuți, unde s-au prezentat formațiile din Cernăuți „Menestrel”, sextet vocal bărbătesc al Facultății de Teologie, grupul vocal „Călina roșie” din Repedeș-Maramureș, grupul folcloric feminin „Polonyinka” din Paltin, „Vocile Negostinei” - grup vocal feminin, ansamblul de cântece și dansuri „Kozaciok” din Bălcăuți, precum și soliștii vocali Alisia Horova din Kiev și trio-ul „Huțulii veseli” al lui Miroslav Petrețchi din Maramureș.

La deschidere, președintele filialei Suceava a UUR, Ioan Bodnar, a dat cuvântul Excelenței Sale Vasyl Boieciko, consulul general al Ucrainei la Suceava, și oaspetelui de onoare Ivan Draci care au evocat pe scurt personalitatea lui T. Șevcenko, iar concertul a debutat chiar în prezența lor pe scenă cu un montaj de dans tematic de întâmpinare a oaspeților cu pâine și sare, steaguri ale României și Ucrainei, flori și cununițe ale ansamblului siretean „Nadiia Zamku”, care a impresionat prin grație și atitudine civică stârnind emoții și aplauze binemeritate. Apoi, a urmat un montaj literar-muzical dedicat Cobzarului Șevcenko al grupului de elevi „Cervona kalyna” condus de părintele paroh Ioan Ardelean și un recital de cântece ucrainene susținut de solistul nostru nepereche, Miroslav Petrețchi cu acompaniamentul muzical al „Huțulilor veseli”, care au încântat și încântă generații întregi de ucraineni și români.

Un intermezzo axat pe evocarea personalității lui Șevcenko l-a oferit grupul vocal „Vocile Negostinei” care a interpretat dedicații muzicale ale poetului-compozitor Mihai Voloșciuc, precum și cântece pe versurile lui Șevcenko.

Incredibil s-a comportat grupul folcloric „Polonyinka” alcătuit din femei simple, de la țară,

unele de vârsta senectuții, care au oferit pe viu o expoziție de vestimentație huțulă cu sumane, broboade, catrințe și opinci, alături de un repertoriu autentic al huțulilor din Paltin.

Apogeul artistic al interpretării a aparținut, cum era de așteptat, sextetului studentesc „Menestrel” al Facultății de Teologie din Cernăuți cu partituri dedicate Mântuitorului nostru Isus Hristos, Maicii Domnului și sextetului poetic șevcenkian din „Psalmii lui David”, „Maria” etc.

Evident, a impresionat prin interpretare cântăreața de muzică ușoară din Kiev, Alisia Horova, cu compoziții proprii despre viață, tinerețe, copilărie și joc, demne de Eurovision.

Finalul a aparținut ansamblurilor de cântece și dansuri ale Siretelui și Bălcăuțului „Nadiia Zamku” și „Kozaciok”, conduse de Bogdan Popovici și Petru Șoiman, tineri intelectuali pregătiți la Școala de Dans din Kiev, care au demonstrat cu formațiile lor, în costume specific ucrainene, o eleganță și grație feminină ieșite din comun la noi, cu spirit de joc, voie bună și acrobații căzăcești tipice profesioniștilor, ceea ce a uimit spectatorii în aplauzele lor frenetice.

Toate formațiile prezente la spectacolul festiv „Taras Șevcenko”, interpreții, conducătorii, artiștii și intelectualii de marcă ucraineni au primit din partea organizatorilor, filiala Suceava a UUR și Consulatul General al Ucrainei la Suceava, diplome de merit și flori, care au răsplătit efortul lor artistic de cunoaștere a marelui geniu ucrainean, apostolul neamului Taras Șevcenko.

În încheiere, artistul oaspete al Ucrainei, poetul și eroul Ivan Draci, a ridicat în brațe o fetiță de la „Kozaciok” exclamând că Șevcenko ne unește pe toți într-un iubire și frățietate, iar Excelența Sa Vasyl Boieciko a oferit artiștilor de pe scenă un coș mare cu flori, în aplauzele spectatorilor apreciind că spiritul lui Șevcenko este cu noi și el înseamnă, cu adevărat unitate, iubire, frățietate.

Ioan CHIDEȘCIUC

Mihai MATEICIUC

A venit primăvara!

*Pomii înfloresc liberi în grădini:
neîcrezători*

*față de orice discuție sau teorie despre
legea egoismului la oameni.*

*Nu există niciun fel de lege a egoismului -
cred ei.*

*Atotputernicul este prezent în
Parlamentul și în Senatul Verdelui Ecologic
și oamenii, și pomii sunt neamul lui
Dumnezeu!*

*Viața pomului nu se răpește - mai cred ei.
Viața pomului e ca viața omului și e dată
de bunăvoie de Dăătorul de viață.*

*Doi oameni nu pot avea același merit
pentru sădirea unuia și aceluiași pom -
unul așa cum creștem noi.*

*Credința frunzelor în lumina care ne
vine de la soare*

*stă la temelie a ceea ce noi, pomii,
numim „dragoste de clorofilă”.*

*Sădiți fără dragoste de om, copiii noștri,
adică puietul
rămâne „pom pitic” - cum să aducă rodul?*

POEM ECOLOGIC

*Multora li se pare că dacă s-ar afla într-o altă împrejurare ar fi niște oameni mai buni decât pomul bun;
nu ne-ar tăia fără milă!*

*Dacă dorești libertate și democrație,
omule,
încearcă mai întâi să te eliberezi de tine însuși, de patima ta
așa cum eu, pomul, îmi las slobode
crengile dezrobite în bătaia vântului
și îți cruț nevoia de oxigen care te ține
alături de mine în viață.*

*Nu uita - ție-ți vorbesc, omule!
Fructele dragostei tale față de un pom,
se află acolo unde legile oamenilor își pierd
puterea
lor - adică în Pomul Vieții.*

Despre nuvelele „Femeia în mov“ și „Omul de dincolo“ de Mihai Hafia Traista

Când m-am plimbat pentru prima oară pe străzile din Sighetu Marmației, în vara lui 2004, am avut impresia că respiram aerul unui mic București interbelic. Nuveleta „Femeia în mov“ de Mihai Hafia Traista mi-a amintit atmosfera aceea. Sonoritatea numelor personajelor sale și țesătura fină a relațiilor dintre ele să fi fost cauza? Citind notița biografică și aflând că autorul chiar e născut acolo, în Sighet, m-am dus cu gândul că nimic nu e întâmplător... Mai presus de reveria pricinuită de text ar trebui să fie însă recunoașterea unui autor capabil de un stil aproape complet cristalizat, amintind cumva (nu cred că exagerez) de robustețea scriiturii lui Mircea Eliade. Am regăsit în câteva locuri fragmente acide, tușând fugar dar credibil realități ale lumii literare de la noi. Citez ca exemplu: „Era un chirurg foarte bun, nu ducea lipsă de pacienți bogați și, în ciuda poeziei sale de o mediocritate ieșită din comun, era un nume în literatură, membru al Uniunii Scriitorilor, laureat al câtorva premii literare naționale și internaționale, tradus în câteva limbi europene și nelipsit de pe paginile marilor reviste literare.“

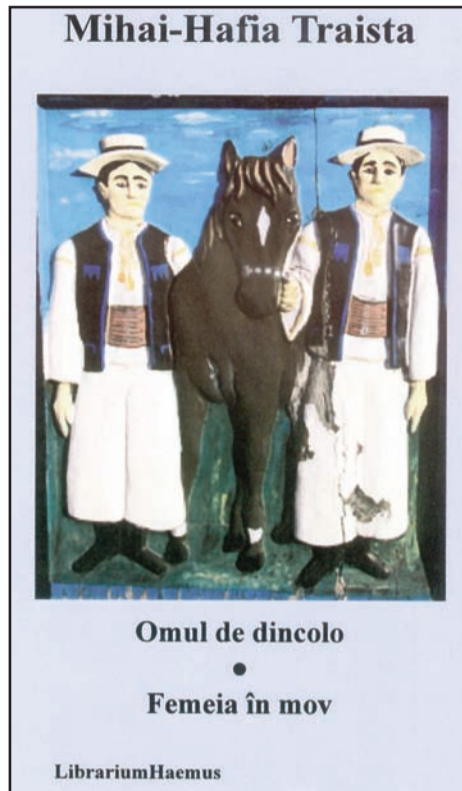
La fel de subtil mi s-a părut surprinsă și decăderea pricinuită de scrisul exclusiv comercialist: „Multe din personajele sale trecuseră

prin starea asta, pe care el fără să o fi simțit vreodată până atunci, o descriese de nenumărate ori în cele mai mici amănunte, căci suferința și dragostea sau, mai bine spus, suferința din dragoste era cel mai bun ingredient pentru subiectul unei creații literare, pe care o savurau cu mare plăcere cititorii de toate vârstele.“

Toate astea mă fac să conchid că „Femeia în mov“ excede dimensiunea urban paranormal romance, reușind mult mai mult. Rămânem cu ecoul ziselor lui Pablo Ronișoreanu, poetul: „Când alerg după o femeie necunoscută, e ca și cum ai alerga după o nălucă.“

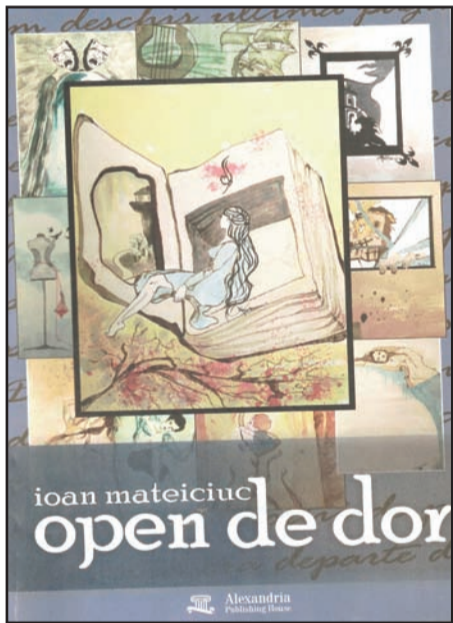
Cu „Omul de dincolo“, Mihai Hafia Traista ne poartă într-o călătorie fantastică prin ținuturile atemporale ale veșniciei, propunându-ne o compoziție articulată în registrul paranormal fantasy. Izul ei de stranie poveste rurală cu stafii,

în care autoritățile comuniste se confruntă cu oameni înviați din morți și distorsiuni cronospațiale, mi-a amintit de copilăria mea, fiindcă ascultam adesea astfel de istorii, povestite de oameni din generația bunicului. Buneii de azi nu mai sunt așa decât prin sătuce uitate, unde basmele mai coboară printre oameni, ca în vremile vechi, când feții-frumoși se alegeau dintre vonicii cei cu suflet curat. N-avem a zice nimica de forma în care autorul își turnă povestea. Negreșit, îl vom mai aștepta pe domnul Mihai Hafia Traista, și nu doar fiindcă am călcat ținutul miraculos al obârșiei sale în șapte dintre vacanțele de vară mai recente, deslușind istoriile locurilor ca pe niște semne lăsate pe pământ de oameni înrudiți cu îngerii și zeii, ci mai ales fiindcă domnia-sa scrie. Chiar scrie.

Mircea COMAN

Sireteanul Ioan Mateiciuc își lansează opera de debut în poezie la Bacău

La finalul decadei a doua a lunii aprilie, orașul lui Bacovia a găzduit continuarea lansărilor cărții de versuri „Open de dor“ a lui Ioan Mateiciuc, cunoscut, până nu demult, doar ca un talentat cântăreț-folkist, fondator al Asociației de Cultură și Solidaritate „Peter Tomaschek“ din străvechea urbe sireteană și al Festivalului-Concurs Internațional de Muzică Folk și Poezie „Folk-ever“, ajuns deja la a șasea ediție și desfășurat, an de an, în luna iulie, atât la Siret, cât și la Cernăuți, cu sprijinul neobositului Iurie Levčik, președintele Centrului Bucovinean de Artă pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Românești. Evenimentul a avut loc la Librăria „Alexandria“ din incinta complexului comercial Arena Mall din Bacău și s-a bucurat de prezența

unor însemnate personalități culturale, precum Calistrat Costin, președintele filialei băcăuane a Uniunii Scriitorilor din România, scriitorii Petru Scutelnicu, directorul revistei locale de cultură „Plumb“, Viorica Petrovici (din Suceava), alături de jurnaliștii de la publicațiile „Ziarul de Bacău“ și „Onești-expres“. Acestea, din urmă, au desfășurat, cu peste o lună înaintea lansării, o binevenită și generoasă campanie de promovare a manifestării culturale programate, de informare a publicului despre cartea de debut a tânărului poet bucovinean, cu un nume atât de pravoslavnic-ucrainean (și nu numai cu acesta, căci are și o proveniență ucraineană, din partea tatălui!). Astfel, ziarul „Onești-expres“ din 11 aprilie 2013 a publicat un medalion literar „Ioan Mateiciuc - O carte despre dor“, în care și-au expus părerile competente, pline de profunzime, doi cunoscuți profesori oneșteni, pensionari, cândva colegi de catedră la literatura română: „...un poet care sculpează cu ochii și cu vocea în trup de femeie... I.M. nu-și propune clarificarea combustivelor launtrice; emite doar semnale, multe dificil decodabile sau chiar indescifrabile... metaforele izvorăsc firesc... jocurile de cuvinte descrețesc fruntea...“ (profesorul Aristotel Pili-păuțeanu); „...culegerea de poeme, purtând un titlu incitant... este un dar de suflet pentru cititorii de poezie... o tandră confesiune lirică... pe tema deschiderii sufletului către... acea Cuprindere a Necuprinsului,

numită, în limba noastră DOR... Ioan Mateiciuc este un visător lucid... (remarcându-se) în toate poemele sale existența unui substrat adânc (filosofic), în spiritul căruia sunt abordate și motivele poetice biblice... nu deplin demitizate, mai degrabă, remitizate în sens modern, poate și ușor ludic...“ (prof. Valeria Șoucaliuc). Iar „Ziarul de Bacău“, pe aceeași linie, titra, prin pana redactorului său, Petru Done, cu câteva zile înainte de evenimentul de lansare: „Un tânăr poet din țara de Sus, din Siret, vine în Bacău să-și cânte versurile...(din) volumul căruia i-a hărăzit un nume compus dintr-un calambur de cuvinte, poate, după moda englezismelor, poate, împotriva ei, arătând că avem cuvinte intraductibile, dar care exprimă ceea ce simțim...“

În ziua importantului eveniment, la 19 aprilie a.c., librarul Cezar Calian a arătat, în deschiderea lansării, că unitatea lor dorește să ofere „o clipă de lectură a unei cărți excepționale“ și de „cunoaștere a unui talentat poet bucovinean - deocamdată - doar debutant (dar... la numai 26 de ani!)“, la care scriitoarea Viorica Petrovici a adăugat că „lansarea este o invitație la Cina cea de taină, din partea poetului ce trăiește ... beția senzorială bacoviană, în libertatea spiritului“. Alt scriitor, localnicul Petru Scutelnicu, a scos în evidență că „Ioan Mateiciuc este un poet adevărat... cu versuri originale, proaspete, tinerești, ancorate în poezia momentului“. O analiză multilaterală, bogată în idei și

conținut, referitoare la debutul literar al lui Ioan Mateiciuc, a prezentat-o președintele filialei Bacău a Uniunii Scriitorilor, Calistrat Costin: „... este o poezie în altă octavă, cu un preaplin de suflet și de gând, cu o cuprindere lirică deosebită, conținând și o frumoasă joacă de-a cuvintele și de-a poezie“. La sfârșitul manifestării, debutantul „lansat“, vrând să demonstreze auditoriului că se îndeletnicește și cu muzica, ne-a cântat din compozițiile sale („de folk filtrat prin sensibilitatea poetului“, după propriile declarații), încântându-ne cu chitara sa magică, și ne-a recitat câteva poeme din viitoarea carte, aflată în pregătire.

Participant la „istoricul“ eveniment - de naștere a unui nou talent bucovinean (simt, ca un conjudețean al lor, că are, totuși, ceva și din poezia lui Matei Vișniec) - i-am dedicat lui Ioan Mateiciuc câteva versuri, inspirate de unul dintre poemele sale și din nostalgia locurilor comune, pe care doar timpul a reușit să le despartă între noi: „Din ale urbei cu sfinți îngeri // Cu aripi frânte (nu de zbor) // Desprinsu-s-a fără de însângeri // O pană pe „deschisul dor“ // Din patru sate răsturnate // În veșnicii (ascunse doar) // Pân' la chemarea Judecatei // Păcatelor ce dor... // ... Mulțam că-n-sigurata gară // Trimisu-te-a ca să-mi aduci // Din LUNCĂ, visuri ce aflară // Neîmplinirea-n cuib de cuci...//

Paul ȘOUCALIUC

Din anul 2009, am reînceput să public în revista „Curierul ucrainean“, editată de Uniunea Ucrainenilor din România, diverse articole legate de lupta poporului ucrainean pentru libertate, în perioada 1917-1923.

Primul articol s-a referit la ofițerii și soldații ucraineni, care au primit azil politic în România în anii 1920-1921 ca urmare a înfrângerii armatei ucrainene, conduse de hatmanul Symon Petliura, de către trupele armatei bolșevice.

Acești refugiați politici, cazați în lagărele de la Brașov, Oradea Mare, Făgăraș ș.a., au avut comandant pe colonelul Hnat Porochevskyi. În subordinea sa se afla și locotenentul Naum Poroșchi (tatăl meu), cu care a devenit bun prieten.

Întrebând în anul 2009 pe dl Ion Robciuc, redactor-șef al revistei „Curierul ucrainean“ dacă cunoaște pe cineva din familia Porochevskyi, dânsul mi-a răspuns că o cunoaște pe doamna Olga Andrici, fiica fostului colonel ucrainean Hnat Porochevskyi.

Astfel, eu și dna Olga Andrici, urmași ai foștilor ofițeri ucraineni refugiați politici în România, deveniți pensionari, ne-am regăsit după un număr mare de ani, continuând prietenia ce a existat între tații noștri în lagărele de refugiați menționate.

Dna Olga Andrici în timp ce lucra ca documentarist la diverse instituții de cultură și învățământ din România, scria și publica o serie de articole legate de istoria zbuciumată a Ucrainei. În plus, domnia sa a publicat, înainte de anul 1989, o serie de cărți de specialitate, fiind absolventă a Facultății de Biologie din București, iar după anul 1989, este autoarea cărților beletristico-istorice „Roxolana“ și „Domnița Ruxandra și Timuș“.

În anul 2012, a lucrat la cartea „Basmе din patru zări“ care cuprinde cca 400 de pagini de text, cu ilustrații adecvate fiecărei povești, apărută la începutul anului 2013.

Am fost printre primii care am avut onoarea să primesc această carte cu dedicație de la dna Olga Andrici, la 13 februarie 2013.

Despre conținutul acestei cărți a scris domnul Vichentie Nicolaiciuc atât în revista „Curierul ucrainean“ din ianuarie 2013, cât și în publicația „Crai nou“ din 15 ianuarie 2013.

Mie îmi revine cinstea să consemnez în acest articol câteva aspecte legate de lansarea cărții respective la Centrul Cultural Informațional al Ucrainei din București, care a avut loc la 23 martie, sub egida Ambasadei Ucrainei și cu sprijinul nemijlocit al domnului Teofil Rendiuk, ministru consilier al Ambasadei.

La 23 martie 2013, s-a desfășurat la Centrul Cultural Informațional al Ambasadei Ucrainei din București, în prezența ministrului consilier al Ambasadei Ucrainei în România, domnul Teofil Rendiuk, a unor personalități în domeniul cultural-literar și a unui numeros public lansarea cărții „Basmе din patru zări“, a cărei autoare este doamna Olga Andrici.

Ca urmare a acestei manifestări culturale-artistice, la 3 aprilie 2013, a avut loc festivitatea de premiere a doamnei Olga Andrici pentru realizarea în condiții grafice deosebite a cărții de cca 400 de pagini, ce cuprinde 67 de basme, povești și legende preluate de la 37 de popoare ale lumii, care au fost selectate, prelucrate și traduse într-o limbă română accesibilă tuturor cate-

Lansarea cărții „Basmе din patru zări“

Consider că toate aceste cărți au consacrat-o ca scriitoare în breasla scriitorilor din România.

Din prezidiul acestei manifestări culturale au făcut parte domnii Teofil Rendiuk, Mihai Traista - redactor-șef al revistei „Mantaua lui Gogol“, Marian Nencescu, doctor în filologie și redactor-șef al revistei „Biblioteca Bucureștilor“, Petre Crăciun, profesor, scriitor și director general al Editurii „Zorio“ din București, doamna Silvia Zabarcencu, scriitor și membru al Uniunii Scriitorilor din România, precum și doamna Olga Andrici, autoarea cărții „Basmе din patru zări“.

În cuvântul său, dl Teofil Rendiuk a arătat că dna Andrici, ca absolventă a Facultății de Biologie din București, a scris în anii dinainte de 1989 cărți ca: „Biologia distractivă“, „Botanica distractivă“, „Fiziologia distractivă“, iar în ultimii ani, „Roxolana“, „Domnița Ruxandra și Timuș“, precum și diverse articole legate de istoria Ucrainei. Astăzi asistăm la lansarea unei noi și frumoase cărți de basme, care au fost traduse în limba română, fiind convins că îi va delecta atât pe copii, cât și pe cei vârstnici.

Referindu-se la cartea sa, dna Olga Andrici a arătat că lucrarea este rodul unei munci titanice pe care a depus-o timp de un an, reușind ca în final acest volum să fie tipărit pe spezele sale la Editura S.C. Tipar Area s.r.l. București. Domnia sa a arătat că cele 67 de basme, povești și legende selectate de la 37 de popoare ale lumii, au fost prezentate în carte într-o spirală concentrică, pornind din România, trecând apoi la țările vecine ei și ale Europei, după care au urmat țări din Orientul Apropiat, Asia și chiar din America.

Dna Andrici a spus că dedică această carte mamei sale, Nelly Porochevskyi, fiicei sale Renata, căreia îi mulțumește pentru sprijin și consultanță artistică, copiilor săi Iulian și Georgiana, precum și nepoatei sale Iulia-Nicole.

Toți cei care au luat cuvântul, Marian Nencescu, Mihai Traista, Silvia Zabarcencu, Petre Crăciun și Doina Ghițescu, au elogiut efortul depus de dna Olga Andrici la selecția, traducerea și prelucrarea basmelor, poveștilor și legendelor într-o frumoasă limbă românească.

Dl Petre Crăciun, directorul general al Editurii „Zorio“, în cuvântul său, a declarat că ar dori să colaboreze în viitor cu dna Olga Andrici în scrierea și a altor cărți de basme și povești pentru copii, arătând că acest segment al culturii a fost, practic, neglijat în ultimul timp.

Apoi două eleve din București au citit din cartea dnei Andrici, iar fiica sa, Renata, a dedicat mamei sale cântecul „Mama“ și o cântonetă, fiind acompaniată la chitară de dl Didi Carpovici, fost tenor la Teatrul Național de Operetă „Ion Dacian“, care la rândul său a interpretat două cântonete în limba română și italiană.

Menționez că publicul prezent la această frumoasă manifestare culturală a aplaudat atât pe cei care au luat cuvântul, cât și pe cei doi care au prezentat acest spectacol artistic, lucru inedit la lansarea unei cărți.

În final, dna Olga Andrici a mulțumit celor prezenți la această manifestare, acordând fiecăruia, cu dedicație, cartea sa „Basmе din patru zări“.

De asemenea, a mulțumit dlui Teofil Rendiuk pentru amabilitatea de a găzdui și spijini această lansare la Centrul Cultural Informațional al Ucrainei din București.

Festivitatea de premiere a doamnei Olga Andrici

goriilor de cititori, de la copii până la vârstnici.

Cu acest prilej, i-au fost înmânate doamnei Olga Andrici diploma de merit pentru traducerea și publicarea antologiei „Basmе din patru zări“ de către domnul Petre Crăciun, profesor, scriitor și director general al Editurii „Zorio“ din București și medalia aniversară „1521 - șase secole de scriere în limba română“ de către dl Marian Nencescu, doctor în filologie, redactor-șef al publicației „Biblioteca Bucureștilor“.

Această festivitate s-a desfășurat la domiciliul doamnei Olga Andrici, în prezența fiicei sale Renata Andrici și a doamnei Felicia Radu, fiind filmată de domnul Mihail Georgevici, președinte al Agenției de Presă MCP.

Materiale semnate de Mihai POCORSCHI

Discursul președintelui Ucrainei, Viktor Ianukovyci, la festivitățile prilejuite de cea de-a 68-a aniversare a victoriei în Marele Război pentru Apărarea Patriei (Extrase)

Dragi veterani,
Stimați compatrioți,

În această memorabilă zi - Ziua Victoriei - pomenim pe toți aceia care și-au dat viața pentru pace, liniște și pentru progresul Patriei noastre.

Milioane de compatrioți - ostași și civili, părinți și copii - s-au jertfit pentru noi, pentru prezentul și viitorul nostru.

Să ne aplecăm capetele într-un moment de reculegere ca semn de cinstire și de memorie veșnică a celor dispăruți.

Dragi veterani,
Stimați compatrioți,

Ne despart 68 de ani de la acea zi istorică în care poporul nostru, alături de alte popoare ale fostei URSS și ale coaliției antihitleriste, a obținut victoria în Marele Război pentru Apărarea Patriei.

Și în fiecare an, rememorăm iar și iar lecția acestei tragedii, cinstim memoria celor căzuți în luptă, îi salutăm și le mulțumim veteranilor noștri.

Este o tradiție și o obligație sfântă pe care o păstrăm și o transmitem copiilor și nepoților noștri pentru ca ei să cunoască istoria. Să nu uite eroii ei. Pentru ca poporul nostru și întreaga omenire să nu mai permită asemenea tragedii. Astăzi, în această măreață zi vă felicit din inimă cu prilejul Zilei Victoriei.

Această sărbătoare este pentru noi un veritabil simbol al unității și al mândriei.

Datorită actelor de vitejie ale veteranilor noștri, trei generații de ucraineni trăiesc sub un cer pașnic.

Dumneavoastră sunteți cei care au apărât pacea, Patria și ați adus o contribuție decisivă la victoria împotriva fascismului. Dvs. ați făcut totul pentru ca noi să putem celebra această sărbătoare.

Sunt extrem de fericit că Dvs., cei care ați supraviețuit și ați învins în acest cumplit război, cei care ați făurit Victoria în spatele frontului sunteți și astăzi alături de noi.

Mulțumiri filiale tuturor aceluia care au rămas pentru totdeauna tineri pe câmpurile de luptă.

În luptele duse pe diferite fronturi ale Marelui Război pentru Apărarea Patriei au participat aproape șapte milioane de ucraineni, 2069 fiind distinși cu titlul de Erou al Uniunii Sovietice. Din cei 104 de două ori eroi al Uniunii Sovietice, 29 sunt ucraineni, adică fiecare al treilea. Între cei trei triplu eroi ai URSS se numără și compatriotul nostru Ivan Mykytovyci Kojudub.

Războiul de partizani pe teritoriul Ucrainei poate fi considerat pe drept cuvânt al doilea front pentru ocupanți. Această mișcare a fost invincibilă asemenea întregului nostru popor care a apărât demnitatea și independența Patriei noastre.

Noi ținem minte nu numai faptele eroice ale ostașilor. Cinste și glorie trucidătorilor neobosiți din spatele frontului. Adâncă plecăciune în fața femeilor, copiilor, tuturor aceluia care în aceste vremuri zbuciumate cultivau pâinea, fabricau proiectile, se ocupau de răniți, în fața celor care au suferit, au crezut și au așteptat.

Suntem mândri de victoriile tuturor aceluia care ridicau țara din ruine, în deceniile de după război aduceau țara pe poziții de frunte în industrie, știință, agricultură, cultură.

Doresc din toată inima să-i felicit pe aceia care

au rezistat, au învins și au parcurs acest drum glorios.

Îmi plec fruntea în fața biruinței voastre și vă sunt profund îndatorat pentru tot ce ați făcut pentru Ucraina, pentru Victorie care a fost obținută cu prețul eroismului și sacrificiului vostru.

Pentru mine și pentru țară sunteți întruchiparea experienței concentrate de viață, a conștiinței și înaltelor valori morale ale poporului nostru.

Veteranii sunt mândria noastră, gloria noastră.

Anul acesta vom sărbători 70 de ani de la eliberarea capitalei noastre - Kiev, iar mai apoi 70 de ani de la eliberarea Ucrainei.

Sunt două date mari ale istoriei țării noastre și statul va face tot ce e necesar ca ele să fie marcate așa cum se cuvine.

Avem obligația sfântă să nu-i uităm pe cei căzuți și să ne ocupăm de veteranii noștri.

Statul sprijină în toate regiunile programele de identificare și de amenajare a locurilor de îngropare a victimelor războiului.

Cinstind memoria celor morți îndeplinim o îndatorire mare și sfântă deoarece fără marea Victorie Ucraina liberă nu ar fi existat.

Drumul spre victorie a fost un drum dificil și sângeros. Ea a fost dobândită cu un preț greu.

Potrivit aprecierilor făcute de istorici militari, Ucraina a dat un tribut de peste opt milioane de vieți omenești.

În armata activă și-au dat viața aproape 3,5 milioane de ostași originari din Ucraina. Alți peste două milioane de tineri din Ucraina au fost duși la muncă silnică în Germania.

Povara războiului în anii postbelici a căzut pe umerii poporului.

Noi trebuie să ținem minte aceste lucruri și din când în când să privim acele evenimente îndepărtate prin ochii simplilor soldați, muncitori, văduve și orfani.

Libertatea noastră a fost cucerită cu sângele, sudoarea și lacrimile milioane de compatrioți ai noștri căzuți în luptă.

Dragi concetățeni,

Generația mea, prima după război, ține bine minte cu cât efort trebuiau să supraviețuiască omenii în acele vremuri, de câte oportunități erau lipsiți.

Poporul nostru învingător a trăit încă mulți ani în condițiile unui sistem totalitar și, cu toată industria refăcută după război, cu știința modernă, medicina și educația, a suferit de sărăcie, nedreptate și persecuții pentru convingerile sale politice, de izolare față de restul lumii.

Astăzi, prioritatea și obligația constituțională a tânărului stat ucrainean este dezvoltarea pe toate planurile a omului.

Concomitent cu crearea unui model nou inovativ de dezvoltare economică, depunem mari eforturi pentru dimensiunea umanitară a modernizării.

Am demarat inițiative noi în sfera sănătății, a educației și în cea socială care vor reprezenta o investiție în viitorul Ucrainei.

Avem cea mai mare grijă de părinți și de copiii noștri.

De la 1 mai, invalizii și participanții la acțiunile de luptă în cel de-al Doilea Război Mondial din anii 1941-1945 vor primi pensii majorate.

Vor fi finanțate integral vizitele veteranilor la locurile în care au avut loc lupte glorioase.

Creăm condițiile pentru ca majoritatea ucrainenilor să poată oferi copiilor lor o educație de calitate, o dezvoltare fizică și creatoare desăvârșită.

A fost majorat substanțial ajutorul acordat familiilor cu copii și copiilor cu nevoi speciale.

O mare atenție este acordată susținerii copiilor înzestrați. A fost demarat programul „Viitorul intelectual al Ucrainei“. El va oferi acestor copii condiții și posibilități pentru manifestarea talentelor lor.

Un pachet separat de măsuri vizează grija pentru sănătatea copiilor.

Puterea are ca sarcină prioritară punerea la punct a infrastructurii sportive școlare, dotarea ei cu tot ce este necesar.

A fost aprobat noul standard de stat al învățământului primar. Elevii vor învăța din clasa I o limbă străină, iar din clasa a II-a vor face primii pași în tehnologia informațională.

Punem mari speranțe pe reforma autoadministrării, aflată în momentul de față în dezbatere publică.

Sunt convins că elaborarea pe baza acestei debateri a modelului autoadministrării locale va da un suflu nou dezvoltării teritoriilor, va scoate la suprafață potențialul fiecărui cetățean, fiecărui oraș și sat.

Păstrând în memorie urmările îngrozitoare ale celui de-al Doilea Război Mondial, Ucraina rămâne fidelă principiilor rezolvării pașnice, civilizate a conflictelor, inclusiv prin mijloace diplomatice în strictă conformitate cu normele de drept internațional.

Modernizând și întărind capacitatea de luptă a Forțelor Armate noi considerăm forța militară doar ca un mijloc de apărare.

Datorită politicii externe echilibrate și armatei moderne, Ucraina are capacitatea de a se apăra de pericolele extremismului și radicalismului regional, de a asigura susținerea internațională a integrității și suveranității sale.

Sunt convins că strategia de modernizare va fi realizată cu succes. Și cred că fiecare cetățean își va aduce contribuția creatoare și economică la această problemă națională comună.

Vă felicit încă o dată, stimați compatrioți, dragii noștri veterani cu această sărbătoare!

Ne aplecăm adânc capetele în fața voastră.

Dumneavoastră ne-ați împărtășit nouă ce-ați avut mai scump - experiența de viață de a fi patrioți, credincioși Patriei, legilor cinstei, conștiinței și prieteniei.

Timpul este neîndurător, vechile răni și boli își iau tributul. Rămân tot mai puțini dintre ei, militari simpli și generali ai Marelui Război pentru Apărarea Patriei, printre noi.

Dar nu vom da uitării, nu vom arunca la lada istoriei marele adevăr: victoria asupra fascismului a fost obținută nu atât datorită tehnicii folosite, cât mai ales datorită eforturilor maxime, a jertfelor imense și a înaltului eroism al oamenilor noștri.

Acci ani vor rămâne pentru totdeauna în memoria noastră.

Vreau încă o dată să vă mulțumesc pentru munca voastră pașnică. Pentru curajul și rezistența voastră. Pentru că și astăzi sunteți alături de noi.

Vă doresc din inimă Dvs. și celor dragi voieșie, putere, multă sănătate, căldură și liniște în familiile voastre.

La mulți ani cu prilejul Zilei Victoriei!

Pagină realizată de *Ion ROBCIUC*

UCRAINA - mai aproape